Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Issued daily except Sundays and Holidays

LETO—YEAR XI. Entered as second-class matter January 22, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO, ILL. SREDA 13. FEBRUARJA (FEBRUARY) 1918 ŠTEV.—NUMBER 37.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

WILSON JE ODGOVORIL ČERNINU IN HERTLINGU.

Predsednik vidi razliko med stališčem Nemčije in Avstrije in pravi, da bi se dobila pot za mir z Avstrijo, ako se otrese pruskega upliva.

London, 12. feb. — Prvi minister Lloyd George je dejal danes v nižji zbornici, da on ne vidi osnovne razlike med odgovorom nemškega kancelarja Hertlinga in avstro-ogrskega ministra zunanjih zadev Černina. V tem se George ne vjema s predsednikom Wilsonom. Dalje je rekel George, da Anglija obstane do pičice pri svojih mirovnih ciljih, ki so bili objavljeni.

Washington, D .C — Predsednik je stopil pred kongres in adresiral zbornici, da odgovori na govor nemškega kancelarja Hertlinga in grofa Černina, avstroogrskega ministra za zunanje zadeve.

Predsednik je rekel, da je bila Hertlingova izjava konfuzna, ki ne vodi do zaključkov. Njegova izjava se zelo loči od Černinove, kateri pravi predsednik, da je bila prijateljska. Predsednik je rekel, da Združene države se ne marajo vmešavati v evropske afere in se ne bodo okoristile od notranje oslabelosti, da valijo drugemu ljudstvu svojo voljo.

Ves čas je predsednik primerjal izjave grofa Hertlinga z izjavami zunanjega ministra Černina. Poslušalci so iz tega sklepali, da smatra predsednik izjave grofa Černina bolj ugodne kot Hertlingove.

"Zdi se, da Černin vidi fundamentalne mirovne elemente z jasnimi očmi in jih ne skuša zatemniti," je rekel predsednik. "Mogoče bi šel grof Černin še dalje, če ne bi bila radi zamotanja avstrijske zveze in odvisnosti Avstrije od Nemčije."

Predsednik je ponovno povdaril, da so Združene države v vojni in ostanejo v nji radi emancipacije.

Mr. Wilson je nadalje izjavil, da so mirovna načela priprosta.

"1. Vsaka stranka se mora pri končnem sporazumu opirati na čisto pravico, da se doseže trajen mir.

2. "Ljudstev in province se ne izmenjava kot sužnje, da se ustanovi ravnotežje sile.

3. Teretirojalni sporazumi se morajo izvršiti v interesu prizadetega ljudstva in ne le izravnanje konkurenčnih državnih zahtev.

4. Dobro definiranim narodnim aspiracijam je treba zadostiti kolikor je mogoče.

"O splošnem miru na taki podlagi se lahko razgovarja," je rekel predsednik. "Dokler ne moremo osigurati takega miru, nimamo izbire, ampak gremo nazaj."

Predsednik je rekel, da so ta splošna načela sprejeli vsi, izjemo delajo le militaristični avtokrati je v Nemčiji.

NAROČILA ZA LOKOMOTIVE SE MNOŽE.

New York, N. Y. — American Locomotive kompanija se je sporazumela z železniškimi kompanijami glede detajlev pri gradnji novih lokomotiv, ki so bile naročene pred nekaj meseci.

Delavare and Hudson železnica je naročila dvajset 148 tonskih lokomotiv; Delavare, Lackawanna and Western železnica petnajst 161 tonskih lokomotiv in Central Vermont železnica pet 138 tonskih lokomotiv.

Po novem letu je bilo pri American Locomotive kompaniji naročenih 150 lokomotiv.

VREME.

Severni Illinois: V sredi nestalno. Sveži severnozapadni vetrovi. Povprečna temperatura v zadnjih 24 urah 44.

ADVOKATJE VELEMESARJEV ODKLANJAJO POGAJANJE Z ORGANIZACIJO.

Chicago, Ill. — Pogajanja pred zveznim sodnikom Samuel Alschulerjem glede osemurnega delavnika in povišanja mezde v klavnicah so pričela. Takoj v začetku so advokatje velemesarjev nastopili odkrito. Izjavili so, da se njih klijenti nočejo pogajati z delavsko organizacijo, ampak le s svojimi delavci.

Frank Walsh, bivši predsednik zvezne industrijalne komisije, je advokat delavcev.

"Velemesarji so ponudili 25 centov povišanja mezde na dan," je rekel mr. Walsh. "Naša zahteva enega dolarja je priličnа. Naši ljudje zaslužijo povprečno na dan $2.75 ali 27 centov na uro. Vladna štatistika dokazuje, da delavec potrebuje še 200 dolarjev na leto, ako hoče živeti v udobnih in zdravih razmerah, čeprav mu dovolijo en dolar povišanja na dan."

Mr. Fitzpatrik je bil prvi zaslišan.

"Kakšni so vaši interesi pri tej stvari?" je vprašal sodnik Alschuler.

"Kot načelnik "Delavske federacije" v Chicagu, v kateri so vse primarne unije v mestu, imam posebne interese," je odgovoril Fitzpatrick.

"Kaj zastopate?" je vprašal sodnik in se obrnil proti Walshu. "Unije ali delavce?"

"Zastopam unije," je odgovoril mr. Walsh.

Condon, advokat velemesarjev je rekel, da nočejo imeti opravka z unijami, ampak se hočejo pogajati le z delavci.

Mr. Walsh ni mogel povedati sodniku, koliko delavcev je v uniji.

Pet dni je določenih za delavce in štiri za velemesarje.

USPEH LADJSKEGA PROGRAMA OBLJUBLJEN.

Washington, D. C. — Po izjavi Hurleyja, predsednika ladjevi Hurleyja, predsednika ladijskega odbora, so odpravljene mnogotežkoče, ki so skozi mesece ovirale gradnjo ladij.

Na Hurleyjevo priporočilo je bilo kongresu predložena predloga, ki dovoljuje $50,000,000 za delavska stanovanja. Predloga je bila sprejeta že v senatu.

Podvzeli so tudi korake, da dobe izučene delavce za ladjedelnice. Delavci, ki delajo v ladjedelnicah, bodo oproščeni vojaške službe. Birokratična pot je odpravljena, da pojde delo bolj gladko od rok.

Harley izjavlja, da bo ladijski program izvršen v zadovoljstvo najhujših kritičarjev.

Največje ladjedelniško podjetje v Ameriki je American International korporacija v Philadelphiji, ki se je pogodila, da zgradi 120 ladij iz jekla.

Mr. Hurley se je izrazil napram časnikarskemu poročevalcu, da bo kljub začetnim oviram dograjenih toliko ladij, da bodo odrinile od 5,000,000 do 6,000,000 ton vode.

Charles Piez, glavni ravnatelj brodovne korporacije, je pred par dnevi izdal oklic, da naj se priglasijo izučeni delavci za delo v ladjedelnicah. Vpišejo naj se v rezervno armado delavskih prostovoljcev, da jih vlada pozove v ladjedelnice, kedar jih potrebuje.

Piez je nadalje izjavil, da je do sedaj le 35 odstotkov delavcev v ladjedelnicah, ki so rojeni Američani, 65 odstotkov je pa tujezemskih delavcev.

SODNIK JE ZAFRKNIL KLAVNIČARJE.

Zvezno sodišče je razsodilo, da je bila preiskava v pisarni velemesarjev ustavna.

ZANIMIV PROCES.

Chicago, Ill. — V razsodbi, ki jo je podal sodnik Landis, izjavlja sodnik, da je vlada opravičena do dokumentov tvrdke Swift & Co., ki jih je hranil advokat Henry Veeder v varnostni shrambi. Sodnik je odklonil predlog advokatov Henry Veederja, ki so predlagali, da razveljavi sodnijsko odredbo za hišno preiskavo. Advokati Veederja so takoj izjavili, da predloža zadevo zveznemu apelnemu sodišču.

Zaseženi dokumenti so v posesti John S. Bradleyja, zveznega maršala, varnostno shrambo pa straži jo podmaršali sodnika Landisa. Sodnik Landis je odredil, da državni pravdnik Cline in oni, ki z njim zastopajo obtožbo, ne pregledajo dokumentov do enajstih dopoldne v torek.

Veederjevi advokati so na to naznanili, da v torek dopoldne ob desetih predlože zadevo zveznemu prizivnemu sodniku Francis E. Bakerju.

Ko je sodnik Landis podal svojo izjavo, je rekel:

"Ustava Združenih držav ne razteza imunitete na nezakonito lastnino."

Potem je nadaljeval o vsebini Veederjevih dokumentov, ki dokazujejo, da so velemesarske tvrdke izvršile pet hudodelstev proti državi, da so ti dokumenti ravnotako nezakonita lastnina kot plošče denarnih ponarejalcev, če se izkaže, da je obtožba resnična.

Na Veederjev ugovor, da zaseženi dokumenti niso bili dovolj zaznamovani v sodnijski odredbi za hišno preiskavo, je sodnik čital iz odredbe:

"Swift & Co., letter file, Argentine beef.

"Alberquerque, N. M., in re federal trade comission.

"Algonquin Steamship Co."

Vselej je sodnik pokazal tudi na tekočo številko in potem je rekel, da so dokumenti v teh razmerah dovolj zaznamovani.

Na ugovor, da sodišče ni imelo tehtnega vzroka, da izda odredbo za hišno preiskavo, je sodnik odgovoril, da je Hugh McIsaac, preiskovalec, podal dosti jasno izjavo v napačnih vknjižbah in spremembah v zapisnikih. Končno pa definitivno obtožuje nakupičenje živil.

Na to je čital sodnik iz zapisnikov izjave McIsaaca o preiskavi, ki jo je napravil, preden mu je bilo prepovedano pregledati dokumente.

PREDSEDNIK ŽELI, DA JE OVERMANOVA PREDLOGA SPREJETA.

Washington, D C. — Predsednik Wilson je prevzel kampanjo, da bo Overmanova predloga sprejeta, ki pooblašča predsednika, da reorganizira vojne biroje in urade po potrebi. Pri konferenci s senatorjem Overmanom se je izrazil, da želi, da bo predloga sprejeta, ker je nujno potrebna.

Senator Overman je povedal predsedniku, da so nekateri senatorji dvignili vriščе, ko je predložil predlog, češ, da vstanavlja avtokratično vlado.

Prvi koraki v zadevi predloge so storjeni. Justični odsek je brez opozicije imenoval pododsek, ki obstoji z senatorjev Overmana kot predsedatelja, Fletcherja, Reeda, Nelsona in Dillinhama.

Fleetcher in Reed sta demokrata, Nelson in Dillingham pa republikanca.

FARMARJI OPROŠČENI POROTNIŠKE SLUŽBE.

Lawrence, Kans. — Sodnik Smart je po konferenci z advokati izjavil, da je porota razpuščena, da se farmarji lahko posvetijo delu na polju.

RAVNATELJI ŽELEZNIC KRŠIJO ZAKON.

Železničarji obtožujejo železniška ravnateljstva, da se ne zmenijo za osemurni delavnik.

KAKO VARAJO ZAKON

Washington, D. C. — Zastopniki organiziranih železničarjev v štirih bratovščinah obtožujejo železniška ravnateljstva, da kršijo osemurni delavnik. Tej obtožbi se je pridružil tudi Trinathy Shea, predsednik bratovščine železniških kurjačev in spremljevalcev lokomotiv, ko je bil zaslišan pred mezdnim odborom. Dejal je, da zahtevajo kurjači in spremljevalci 10-odstotno povišanje mezde in $3.50 minimalne mezde na dan.

"Mi hočemo časinpol za nadčas in da se plača do minute," je nadaljeval Shea. "Mislim, če se ta kazen naloži, bodo plačali prav malo nadčasa, kajti ravnateljstva bodo spremenila delavni čas."

Mr. Shea je rekel, da so nekatere železnice premestile spremljevalce lokomotiv in lokomotivske delavce v drugo kategorijo, da ni zanje veljaven osemurni delavnik. Citiral je Atchison, Topeka in Santa Fe železnico, na kateri so dali spremljevalcem lokomotiv drugo ime, ki opravljajo prejšnje delo, garajo dvanajst ur dnevno in za prejšnjo mezdo.

Nadalje je mr. Shea izjavil, da so železniške družbe skušale povišati troške za osemurni delavnik iz dveh vzrokov. Prvič so hotele ubiti vsak predlog, ki priporoča časinpol za nadčas, drugič so hotele napraviti troške ljudstvu in ne železnicam.

FARMARJI V MICHIGANU ZAHTEVAJO $10 ZA TONO SLADKORNE PESE.

Detroit, Mich. — Lani so farmarji pridelali sladkorno peso pod normalno, ker ni prišlo do sporazuma med farmarji in tovarnarji.

Letošnjo zimo se farmarji, ki pridelujejo sladkorno peso, organizirali v Michigan State Beets Growers Association. Farmarji zahtevajo $10 za tono sladkorne pese, ne glede na to, koliko odstotkov sladkorja je v nji. Tovarnarji so odklonili zahtevo farmarjev in so ponudili le $9 za tono.

George A. Bescott, zvezni živilski upravitelj za državo Michigan je obdrževal že več konferenc s farmarji in tovarnarji, toda do sporazuma ni prišlo.

Podpisanih je le par pogodb z neodvisnimi tovarnarji.

VESTI Z BOJIŠČA.

Rim, 12. feb. — Vojni stan poroča, da so Avstrijci včeraj napadli z večjo silo na severni fronti zapadno od Brente, toda Italijani so jih ustavili. Avstrijci so imeli velike izgube.

PRED VELIKIM SPOPADOM NA ZAPADNI FRONTI.

Pariz, 12. feb. — Velika bitka na angleško-francosko-ameriško-nemški fronti se bliža. Vreme je postalo nenavadno gorko, ceste in tla so se osušila in v okoliših, kjer je dobra prilika za bojevanje, se vrši živalno gibanje čet in topov. Nemčija se nedvomno pripravlja za ofenzivo in ravno tako zavezniki; vprašanje je le, kdo udari prvi. Nemško poveljništvo je dobilo na pomoč mnoge avstrijske divizije in celo v Flandriji je opaziti enote avstro-ogrskih čet. Za nemškimi črtami se vrše velike vaje in ujetniki pravijo, da po 20 januarju noben nemški vojak ne dobi več dopusta.

Bojevanje je še vedno omejeno na topniške dvoboje in manjše spopade med patruljami.

Washington, 12. feb. — General Pershing je sporočil vojnemu departmentu, da so bili 8. in 9. t. m. ubiti v boju štirje ameriški vojaki, eden je težko in pet lahko ranjenih, trch pa pogrešajo.

Pismo iz Washingtona.

THE OFFICIAL BULLETIN.

Washington, Jan. 31, 1918.

Mr. Anton J. Terbovec,
P. O. Box 1, Cicero, Ill.

My dear Sir:

I take pleasure in informing you that The Official Bulletin is printing a notice of the patriotic action of the Grand Lodge, Slovenska Narodna Podporna Jednota, in purchasing $30.000.00 of Liberty Bonds and in voting to authorize its officers to make still further purchases of the same.

It is helpful to the American people to know that their government has behind it in this great war for justice the support of those loyal citizens of foreign birth or descent as are represented by your Society.

I am sending you under separate cover copies of The Official Bulletin containing the notice referred to.

Very cordially yours,
E. S. ROCHESTER, Editor.

V slovenskem prevodu:

Moj dragi gospod:

Z veseljem Vas obveščam, da je "The Official Bulletin" objavil vest o patrijotičnem delu glavnega odbora Slovenske narodne podporne jednote, ki je kupil za $30.000.00 obveznic svobode in pooblastil svoje uradnike, da jih še kupijo.

Ameriškemu ljudstvu je v pomoč, če izve, da ima njegova vlada v tej veliki vojni za pravico podporo od strani zvestih državljanov, ki so rojeni v inozemstvu ali potomci inozemcev, ki jih predstavlja Vaša jednota.

V posebnem ovitku Vam pošiljam iztise "Official Bulletina", ki vsebuje omenjeno vest.

Vaš udani
E. S. ROCHESTER, urednik.

Opomba: "The Official Bulletin" je vladni list, ki izhaja dnevno.

RUSIJA JE KONČALA VOJNO NA VSEH FRONTAH.

Boljševiki niso podpisali pogodbe, ker ne odobravajo aneksij, toda vojne ne bodo več vodili. Ukrajina dobi kos Poljske v zameno za žito.

London, 12. feb. — Uradno poročilo iz Petrograda potrjuje prejšnjo vest iz Berlina, da se je Rusija umaknila iz vojne. Poročilo pravi, da je vojna med Rusijo in Nemčijo, Avstrijo Bolgarsko in Turčijo končana ter da so ruske čete na vseh frontah dobile ukaz, da se razidejo. Nekatere čete mlajših vojakov ostanejo za obrambo meje. Pogajanja s centralnimi državami so končana, toda boljševiki niso podpisali nobene pogodbe, ker ne marajo odobriti aneksij, ki jih zahteva Nemčija. Kljub temu — nadaljuje poročilo — ne bodo več ruski delavci in kmetje nadaljevali vojne z nemškimi in avstrijskimi delavci in kmeti.

London, 12. feb. — Ruske bojne fronte ni več. Edino Rumunska je še ostala sama proti štirim centralnim silam. Predsednik ruske mirovne delegacije v Brest Litovsku je v nedeljo formalno razglasil, da je vojno stanje Rusije s centralnimi državami končano, toda mirovna pogodba še ni podpisana.

Vest o tem dogodku je prišla brezžično iz Berlina. Obenem poročajo, da je boljševiška vlada v Petrogradu ukazala demobilizacijo ruske armade na vseh frontah.

Tekst mirovne pogodbe med Ukrajino in Nemčijo ter Avstrijo, ki je dospel semkaj, pokazuje, da je ukrajinska vlada obljubila izvoz živil takoj in v zameno dobi kos ruske Poljske za sedanjo nemško fronto; kos je 125 milj dolg in trideset do šestdeset milj širok. Meja med Avstrijo in Ukrajino ostane, kakor je bila pred vojno. Ostale meje nove republike zavise od izida bojev z boljševiki.

Iz Ženeve javljajo, da je zavladalo veliko veselje v Nemčiji in Avstriji vsled miru z Rusijo. Mesta so v zastavah.

V Londonu so hladno sprejeli vest o končani vojni na vzhodu. Tega je bilo pričakovati ves čas od kar so na krmilu boljševiki. V Parizu ne verjamejo, da bi Avstro-Nemci imeli kakšne koristi od sklenjenega miru z Rusijo in Ukrajino, enostavno zato ne, ker se ne ve, če bodo pogodbe sploh dr žale. Iz Petrograda ni nobenih poročil o paktu z Ukrajino, toda boljševiško časopisje piše, da so Nemci podpisali mir z delegati, ki ne zastopajo nobene vlade.

Zaveznike skrbi, kaj bo zdaj z Rumunsko, ki je popolnoma osamljena. Vsekakor se bo morala brezpogojno udati v mir, ker sama se ne bo mogla bojevati.

Boljševiške demonstracije na Danskem.

Kodanj, 12. feb. — Danski boljševiki so včeraj prirediti velike demonstracije, katerih se je vdeležilo 60.000 do 80.000 oseb samo v Kodanju. Vsa javna poslopja so pod policijsko stražo. Velika množica demonstrantov je napadla borzo in več oseb je bilo ranjenih. Močni kordoni policije so ustavili izgrede.

Zasedanje angleškega parlamenta.

London, 12. 6feb. Danes je bilo otvorjeno zadnje zasedanje angleškega parlamenta. Ko se zaključi to zasedanje, bodo razpisane volitve, katerih se vdeleže prvič v zgodovini Anglije tudi žene. Zasedanje je otvoril, kakor je navada, kralj George z besedami, da je vojna prišla v kritični štadij in da mora Velika Britanija napeti vse sile za nadaljevanje vojne, ako hoče doseči mir, kakršnega si želi.

OBSOJENCA SE BORITA ZA ŽIVLJENJE.

Chicago, Ill. — Edward Wheed in Harry Linddrum sta obsojena, da v petek izdihneta na vislcah.

Wheed je obsojen na vešala radi roparskega umora, ki je bil izvršen pred tovarno Winslow Bros. Bandita so umorili ekspresna sla, Barton Alena in Louis Osenberga, da so njima iztrgali denar.

Harry Lindrum je bil obsojen na smrt, ker je umoril policaja Tiermana pri vlomu v prodajalno.

Governer Lowden je odklonil pomiloščenje za Wheeda. Wheed se obnaša kot norec in se ni obril n počesal, odkar so ga aretirali. Njegovo življenje je odvisno od izreka zdravniških izvedencev.

Glede pomiloščenja Lindruma governer Lowden še ni izrekel zadnje besede in čaka na poročilo državnega kriminologa dr. Herman Adlerja.

NE DA SE PREVARITI!

Veseloigra v treh dejanjih.

Spisal **Etbin Kristan.**

(Pravice penatice in prevoda pridržane. Za pravice uprizoritve se je obrniti do uredništva "Prosveta.")

(Nadaljevanje)

Bučar: I seveda! Le prst naj ji pokažem, pa pograbi takoj roko. Le da je treba to še premisliti. Najbrže ji ne pokažem prsta.

Neža: Če te je pamet srečala, res ne boš poskušal, da se ne osmešiš še bolj, kakor si se že.

Bučar: Jaz — osmešil? Tebe luna trka. To je vse, da si lahko izbiram, pa res ne vem, zakaj naj bi ravno njo izbral, ko lahko dobim kaj boljšega.

Neža: Ošaben pa res nisi nič! Kaj boljšega! No, morda bi bila Špela boljša za te. Ampak Špeli se tudi sline ne cede po tebi.

Bučar: Se ji, se ji. Špela še ne bi bila napačna. Kdove, včeraj bi jo bil nemara še pogledal. Zdaj pa pride lahko za kuharico k meni.

Neža: Šmenta! Tako imenitno bo pri Tebi? Kuharico boš imel? Pa morda še hišino?

Bučar: Hišino tudi. Pa butlerja in janitorja in šoferja.

Neža: O, o, o, kozja brada in mačji rep! Pa ne, da bi se ti bilo sanjalo o kakšnem stricu, ki ga nimamo, pa je v tvojih sanjah umrl in ti zapustil miljon?

Bučar: Nič se mi ne sanja in nič ni treba strica. Brez tebe in brez strica bom imel denarja kakor smeti. In če bom dobre volje, kupim še tebi židano obleko in ti vržem pregršt stotakov.

Neža: Zdaj bo pa čas za noriščnico. Glej ga, pa ne, da bi bila tista punca napravila takega norca iz tebe?

Bučar: Tista punca? A! To ni nikakršna punca, ampak umetnica. In iz mene ni napravila norca, ampak mogoče je, da si izberem ravno njo. Zakaj umetnica — to je pravzaprav najfinejše.

Neža (vstaja): Če bi bilo v starem kraju, bi te spremila na Brezje. Tam visi vsepolno bergelj. Ti bi lahko obesil svojo glavo tja, če bi ti Bog dal boljšo namesto nje. — V salunu je sicer Drejče in gostov ni nič; vendar je pa bolje tam zijati v zrak kakor poslušati tvoje marnje. (Odhaja. Med vrati sreča Špelo).

Špela: Zunaj ni bilo nikogar, sem pa prišla kar sem.

Neža: Prav je, Špela. Mogoče, da preženeš ti noreu nekoliko muh iz glave. (Odide).

Špela: Ali si jo kaj ujezil?

Bučar: Kaj bi jo ujezil? Trapica je, pa ne razume človeka, ki misli na kaj višjega.

Špela. Tebe ne razume?

Bučar. Saj ji ni zameriti. Peteršilj ne more biti roža.

Špela: Kaj sem pa jaz, če je ona peteršilj?

Bučar: No, ti! To je kaj druzega. Ti se že lahko postaviš, kjer je tvoj prostor.

Špela: Tony, kje pa je po tvojih mislih moj prostor?

Bučar: Se bo že pokazalo.

Špela: Kako misliš to? Meni se nekaj zdi.

Bučar: Kaj bi se ti pa zdelo, Špela?

Špela: Tony, kaj si pa popoldne govoril? Ali si že pozabil?

Bučar: Popoldne? O, nič nisem pozabil. O delnicah sva govorila. Saj sem ti povedal, da mi jih prinese Želod.

Špela: Torej jih še ni prinesel. Nič ne de, na to že počakam. Ampak ti si govoril še kaj druzega.

Bučar: Še kaj druzega? Seveda, Špela, pohvalil sem te. Všeč si mi bila. Saj si mi še. Kadar bo dozidana moja palača in bom imel gosposko gospodarstvo, bi te vzel —

Špela: Tony!

Bučar: — za kuharico ali gospodinjo ali kaj takega.

Špela: Kaj? Kaj govoriš?

Bučar: Tam bi se postavila.

Špela: Postavila? O, da, postavila! Jaz se že postavim, da zašklepečeš z zobmi, ti šviga švaga čez dva praga, ti zapeljivec nedolžnih deklet, ti medeni jezik s strupom, tat ženske časti —

Bučar: Počakaj! Počakaj! Sape ti bo zmanjkalo.

Špela: Ne boj se ti za mojo sapo. V mojih plučah je je še toliko, da te odpihne tja v kot, kjer si polomiš vse svoje krive kosti in se trikrat prekucneš, ti prekucuh krivoverski, sultan, krivoprisežnik, hudičevo kopito!

(Medtem ko bruha s stopnjevano silo in vulkanično ognjevitostjo psovke iz sebe, stopi tik pred njega. Bučar je že nekaj prej vstal, ko je opazil zbujanje njenega temperamenta. Ko sili Špela vanj, se umika, kakor mu je pač mogoče, a ker nima zadej oči, prevrne pri tem stol. Strategično iščoč zadnje pozicije pride naposled do vrat).

Bučar: Bog pomagaj! Če tako pihaš, bo zmanjkalo zraka v sobi!

(Odpre vrata). Grem, kjer je mogoče dihati. (Smukne v salun. Vrata ostanejo odprta.)

Špela (kriči za njim): Le pojdi, le beži, strahopetni babjek! Pa ne misli, da od je kaj zate! Ti, pa pet krav za groš. Ampak dihal mi boš še vse bolj kratko in suho, slepar sleparski. —

Neža (pride iz saluna): Kaj pa je? Če govoriš s Tonetom, te ne more več slišati. Kje je že za vogalom!

Špela: Naj jo le odkuri! Boji se, pa se lma za kaj. Najprej se liže dekletom — toliko, da ni padel na kolena pred mano. Saj mi nič ni mar; če hočem petdeset boljših od njega. Ampak norca se ne bo delal iz mene; taka pokveka že ne.

Pivodić (pride navidezno upehan in si briše pot s čela in vratu): Oj Neža, kje je pa Bučar? Vino smo pripeljali. Kaj, Špela, ti si tudi tukaj?

Špela: Tebe mi menda ni treba vprašati, če smem biti tukaj ali pa drugod!

Pivodić: Bog pomagaj, zakaj si pa tako huda? Saj nisem mislil nič hudega.

Špela: Nič se ne izgovarjaj. Tistega moškega, ki bi mislil kaj dobrega, še ni Bog ustvaril.

Pivodić: Oj Neža, ti mi malo pomagaj.

Neža: Kaj naj pa pomagam? Vino pojdeva pogledat.

Pivodić: Kje je pa Bučar?

Neža: Ga ni doma.

Pivodić: Pa počakajmo, da se vrne, počakajmo.

Neža: Čemu pa? Tvoj čas je menda predrag, da bi ga zapravljal.

Pivodić: Čas je drag, to je že res. Ampak to delo je za Bučarja. Ti se vendar ne boš potikala po kleti.

Špela: Glej, glej, kakšen gentleman je Pivodić! Tega ti še ciganka ne bi brala iz kvart, če bi bila tukaj.

Pivodić: Ciganka sem, ciganka tja — za ženske mora človek vendar imeti kaj srca.

Neža: Aha, tebi se smilim, kaj?

Pivodić: Seveda, Nežka, seveda! Saj vem, kako je v teh kleteh — temno, zatohlo, spolzko. Pa včasi je treba še kaj pomagati, prijeti kakšen sod. Še drugemu dekletu ne bi svetoval, kaj pa še tebi, ko veš, da te imam rad.

Neža: O, vem, Pivodić, vem, kar je treba vedeti. In le toliko ti pravim: Kar odpelji to krščeno vino, pa pripelji pristnega. Če pa nimaš takega, kakršno mora biti, pa ni treba nič.

Pivodić: O vsi svetniki! Kdo ti pa pravi, da sem pripeljal krščeno vino? Kdaj sem te pa že osleparil? Kako prihajaš na take misli, ko veš, da bi dal zate življenje?

Neža: Življenje kakšne muhe bi že dal, ampak poštenega vina ne. Nič se ne obotavljaj, Pivodić. Še že razumeva. Če bi bilo tvoje vino tako, kakor smo se pogodili, ne bi tako gledal, da se me iznebiš.

Pivodić: Za vse zvezde na nebu, ne govori tako, Nežka! Kaj sem neki storil, da sem tako nesrečen!

Neža: Nič ne poj o nesreči. Če se jaz ne dam opeharitI z vodenim vinom, najdeš že še dosti drugih, ki se dajo.

Pivodić: Samo o vinu govoriš, Nežka, medtem ko mislim jaz na vse kaj druzega. Obvaroval bi te rad tega stikanja po kleti, ker te imam rad. Počakal bi na Bučarja, da bi bil delj časa s tabo. Čeprav si bila zjutraj tako trda z mano, te imam vendar rad. To je ljubezen, Nežka.

Neža: (Sladko) O, ljubezen je to, ljubi moj Pivodić?

Pivodić: Seveda, ljuba moja Nežka.

Neža: To je seveda druga reč; če ni tudi tvoja ljubezen tako vodena kakor tvoje vino.

Pivodić: Kaj pa govoriš, kaj misliš! Moja ljubezen je vroča kakor živa žerjavica. Tako kipi kakor mošt, kadar vre.

Neža: O, ljubi moj fant! Tako vroča in tako kipeča! Le da se ne bi jaz spekla ob taki vročini in da bi ljubezen kar izkipela.

Pivodić: Ali naj ti prisežem, ljuba moja Nežka?

Neža: Nikar ne. Veš, jaz ne verujem ne v ciganske kvarte, ne v moške prisege. (Opušča sentimentalni ton). Ti si misliš, da je ljubezen slepa, tako slepa, da ne bom spoznala tvojega vina. Bučar naj bi ga le poskušal, kolikor bi hotel, si misliš. Ampak Nežka je malo bolj navihana, si misliš. Govorimo Nežki o ljubezni, da pozabi na vino, si misliš. Ne, ljubi moj Pivodić, ne bo Jože kaše pihal. (Odločno). Ali naj grem poskušat tvoje vino? (Kratka pavza). Ne, kajne da ne. Odpelji ga torej, pa pripelji takega, kakršnega sem naročila. In če imaš še kateri kaj peti o ljubezni, si prihrani to za pozneje, da nam ne bo treba predolgo čakati. Podvizaj se, Pivodić. Zbogom.

Pivodić: Bog pomagaj, to je res narobe svet. Rad te imam, Nežka, (maje z glavo), ampak če ti nosiš hlače v hiši — — (Odhaja.)

Špela (pride iz kota, kamor se je bila umaknila): Temu si pa nasolila. Imenitno si mu dala, to znaš, res.

Neža: Tako je dandanes, Špela. Ženska se ne sme dati stlačiti v vrečo, drugače ne pride nikdar več iz nje. Če je Bog res Adamu rebro vzel za nas, je moral mož imeti več kot pol svoje pameti v tistem rebru.

Petelinček pride.

Špela: O volku govoriš, pa je volk tukaj.

Petelinček: Ne, Špelica, če si čakala na volka, si se zmotila. Jaz ne koljem ovčic.

Špela: Kaj to! O kratki moški pameti sva govorili.

Petelinček: To ti pa rad verjamem brez prisege. Kadar se pogovarjajo ženske o moških, je vsa dobra dlaka v nevarnosti. Pa vendar ne vem, če se nista zopet kaj zmotili.

Neža: O jej!

Petelinček: Vpraša se, o katerih moških sta govorili. Niso vsi enaki.

Neža (porogljivo, toda brez hudobnosti), Seveda, ti si izjema. Ti imaš sol modrosti na prodaj.

Petelinček: Če bi jo ljudje kupovali, bi res lahko delal dobre kupčije. Ampak zdaj ne gre za mene.

Špela: Pa ne da bi ti še koga smatral za pametnejšega?

Petelinček: Še več kakor za pametnega. Za navihanega.

Neža: Križ božji! Zdaj pa gotovo govoriš o Tonyju.

Petelinček: Danes ugibaš slabše od ciganke. O Želodu govorim.

Neža: Kaj pa imaš Ti z Želodom opraviti? Ali je tudi tebe Fany milo pogledala?

Petelinček: Že zopet iščeš konja v napačni dolini. O Fany nisem govoril. Gleda me že lepo, ampak zato ni treba, da bi ti bila ljubosumna.

Neža: Ljubosumna!

Petelinček: Ali sem dejal ljubosumna? No, kaj! Govoril sem pravzaprav o Želodu.

Neža: Pa ne, da bi tudi ti kupoval delnice od njega.

(Dalje sledi.)

[redacted]

Ustanovitelji slovenske godbe v Barbertonu, O.

DOPISI.

Prijateljem petja.

Chicago, Ill. — Slovenskim društvom, kakor tudi sploh rojakom v Chicagi in okolici naznanjam, da priredi slovensko pevsko in tamburaško društvo "Lira" dne 12 maja koncert z zanimivim sporedom. Naznanjam to že sedaj vsled tega, da morejo druga društva to vpoštevati in da ne bodo prirejala veselic na dotični dan. Društvo "Lira" je še vedno dosedaj in bo tudi v bodoče šlo drage volje na roko drugim slovenskim društvom in eventuelno tudi sodelovalo pri njih prireditvah. Slovensko občinstvo pa je bilo od svoje strani "Liri" tudi naklonjeno in upam, da nam to naklonjenost ohrani tudi zanaprej.

Društvo kot je naše, ima vedno nekaj stroškov, dohodki so pa le skromni. Člani, ki žrtvujejo svoj čas za gojitev petja in glasbe, morajo plačevati še asesment, da se ti stroški krijejo. K temu jih takorekoč sili ljubezen do naših pesmi in glasbe. Brez dvoma je v tako veliki slovenski naselbini kot je naša mnogo rojakov, ki ljubijo slovensko pesem in glasbo in želijo društvu "Lira" najlepših uspehov. Vabim torej tem potom vse, ki žele napredek našega društva, da pristopijo kot člani. Po novih pravilih more postati član "Lire" vsaka značajna oseba, ki se zanima za slovensko petje in glasbo. Vsakemu narava ni dala pevskega daru ali sposobnosti za glasbo, ampak vsak, ki ljubi petje in glasbo, lahko postane član "Lire" in pomaga z malim mesečnim prispevkom in tuintam z malo agitacijo društvu do lepšega uspeha. Pristopnina znaša 50c, mesečni asesment pa 10c. Kdor se zanima, naj se javi pri spodaj podpisanemu na 1804 22nd-Place, Chicago, Ill. Pevci in nepevci, vsi so nam dobrodošli in vsi imajo enake pravice.

Omenim naj tudi, da je društvo "Lira" pristopilo k "Zvezi jugoslovanskih pevskih društev v Ameriki." V združenju je moč in čim več nas bo skupaj, tem lepši bodo uspehi. — Torej rojaki, ki ste vneti za vse, kar je plemenitega, dobrega in lepega, pristopite v naš krog! Krasota naše slovenske pesmi je vredna male žrtve od vsakega izmed vas! Saj:

"Koder zlato solnce hodi,
pesmi pevajo povsodi;
mesto belo, trg in vas
gane zvočne pesmi glas!
A — lepše kot je naša pesem
nikjer, nikjer še slišal nisem!"

Adolf Misja,
tajnik društva "Lira."

Aurora, Minn. — Na razna vprašanja se tem potom vsem društvom in rojakom na Anton Hrast, preds. gl. porotnega odbora, na Aurori odgovarja, da je "Slovenski delavski društveni dom"' plačan; poleg tega imamo v blagajni $81.00 denarja, na najemnini pa imamo iztirjati še $47.50, skupaj $128.59. To je lep napredek, ki smo ga dosegli z našim podjetjem. Zahvala za to gre tajniku in blagajniku, ki sta vedno vstrajno delovala za dobro uspevanje tega podjetja. Priznanje zasluži tudi članstvo raznih društev, ki je radevolje žrtvovalo vse prispevke, ki jih je določil odbor S. D. D. Doma, da se je na ta način čim preje izplačal dolg.

Na zadnji seji se je sklenilo, da se sestavijo nova pravila, ki so sedaj že v delu, ter bodo v najkrajšem času predložena društvenim sejam v potrditev, oziroma v pretres za eventuelne spremembe. Pravila bodo sestavljena v naprednem duhu, vsled tega upam, da jih bodo vsa prizadeta društva podpirala.

Frank Martinjak.

Iz Clevelanda. — Ako se oziramo malo naokrog, vidimo, da so Slovenci tu in tam zelo podjetni in napredni. Vidimo, da jih drži rodoljubje, vseld česar si postavljajo svoje narodne dome. Tako na primer so si postavili narodne dome že v Pittsburgu, Pa., in v La Salle, Ill., v Girardu, O., in še v več drugih slovenskih naselbinah.

Kaj pa največja slovenska naselbina v Clevelandu? Ali ni tu še narodnega doma? bo vprašal eden ali drugi. Odgovor: Ne, — do sedaj ga še ni! In zakaj ga še nimajo, zato ker so do zadnjih par let za silo shajali s privatnimi dvoranami. Toda naraščanje naselbine je prisililo občinstvo, da se je začelo zanimati za prepotrebno stavbo lastnega doma. Vso stvar so vzeli v roke možje, ki jim je mar blagor vseh Slovencev in mladine, in tako se je nabrala v dveh letih za današnje razmere velika svota, skoro 19,000 dolarjev. Rojaki, ali se naj sedaj to plemenito delo ustavi in graditev doma še odloži?

Ne, nikakor ne; s podvojeno silo je treba delovati naprej, da pridemo do zaželjenega cilja. Začetek je najtežji, potem že gre, samo nekoliko dobre volje je treba. Bratje Slovenci — zavedajte se da potrebujete narodni dom v največji slovenski naselbini — v Clevelandu; delujte, da se prične graditi to tako potrebno poslopje še letošnje leto; žrtvujte po svojih močeh; ne bo vam žal; vsak cent, ki ga darujete vam bo prinesel obresti, ako ne direktno, pa inderektno; kajti vaša deca se bo zamogla izobraževati in razveseljevati v lepih prostorih in moderno ter higijenično urejenih sobanah, kar vam bo gotovo v največje veselje in pozabljen bo ves trud, ki ste ga imeli. Vstopite v naše vrste in pomagajte po svojih močeh. Kupite delnice, ki so po $10.00, katere imate čas plačati v dveh letih; nabirajte prostovoljne darove. Ne bojte se dela, kajti doslej je še vsako dobro delo rodilo obilen sad. Podajmo si roke in delajmo skupno in uspeh ne more izostati!

Mnogo vas je še, ki se doslej še niste brigali zato prekoristno ideje; vzdramite se in pristopite v krog delavcev za "Narodni Dom". Postavite si geslo: "Z gradnjo Narodnega doma se mora pričeti že letos!" in videli boste, da se z združenimi močmi deseže vse, kar koli hočete in zahtevate.

Torej na delo, sedaj ko kliče ura!

Narodni pozdrav

Ludvik Medvešek, tajnik.

N. B. Uradne ure so ob torkih in petkih v Frank Černetovi prodajalni na 6113 St. Clair Ave., od 7. do 8. ure zvečer.

Eveleth, Minn. — Bilo mi je nerazumljivo, zakaj je ravno S. N. P. J. prva sprožila idejo za združenje slovenskih jednot in zev, toda v zadnjih par letih se ne opaža temu združenju več tiste naklonjenosti kot v začetku in po mojem mnenju imajo popolnoma prav.

Jaz sam sem član več jednot in tako sem bil izvoljen predsednikom nekega tukajšnjega društva, spadajočega k neki katoliški jednoti. Mandata nisem sprejel zato, da bi bil predsednik, ampak zato, ker sem nameraval pri društvu napraviti red.

Pri prvi seji mojega predsedovanja se oglasi neki gostilničar, ki na rovaš jednote dela dobre kupčije s sledečim: "Dragi bratje, tega pa ne bomo imeli za predsednika, ker ni katoličan." Takoj sta se pojavili dve stranki. Ena je kričala "Ven z njim!", in druga "On naj bo, on naj ostane!" Ker nisem prijatelj prepirov, sem se zahvalil in odšel iz dvorane.

Iz tega razloga priporočam članstvu SNPJ., da stoji na straži ter skrbno varuje svobodo vesti, oziroma versko svobodo. Ravno to, da se v SNPJ. ne vpraša za versko naziranje, jo je postavila na sedanjo višino in trdno podlago in le pod tem pogojem ji je zasiguran uspeh tudi v bodočnosti.

Pred kratkim mi je prinesla neka dobra žena par starih čevljev v popravo (sem namreč čevljar); v enem sem našel list "A S." in v drugem "A. M.". Ženica si je mislila: "Na, 'šuštar', tu imaš, pa čitaj kaj pišejo o tebi."

Iz pisave sem takoj spoznal, da je Martin posodil Tonetu podpis in kakor se vidi ni Tonetu nič kaj všeč, da bi jaz pomagal moji ženi postaviti perilno posodo na stojalo; tudi mu ne gre v glavo, kako se jaz predrznem ob desetih zvečer spoditi iz hiše pijanega "šandarja" in cerkvenega kolektorja in da si pri tem v svojo obrambo poslužim nedolžnega orožja — metle. Morda se Tonetu mnogo bolj všeč tisti možje, ki pode svoje žene in otroke s sekiro okoli hiše ter zažene sekiro za otrokom, da zleti en palec mimo ušesa; ker ga ne zadene, zdirja v hišo po poštko . . . Seveda so taki ljudje boljši kot mi, ker oni darujejo "zlatemu teletu".

Škaza se pa v A. M. jezi, ker nisem pokoren duhovnom. Prav tiho mu povem na uho, da tudi Tone ni. Jaz sem za gotovo mislil, da sedaj, ko je škof umrl, da se bodo zanj brale maše in se ga obvilo na vse pretege, pa glej ga spaka, na moje veliko začudenje se Tone izrazi: "Škoda, da ni šel prej poginil"; dodal je še celo vrsto lepih imen, katerih pa pape

ne prenese. Kaj si mislite, ako bi jaz s pričami in notarsko potrjeno izjavo poslal te stvari apostolskemu legatu v Washington? Kaj bi neki rekel? Prav nič, mislil bi si le, da so eveletlski Slovenci zelo robati in neolikani ljudej, med katerim je Tone največji. Zato jo bom poslal bodočemu škofu, da bo vedel, kako ubogljive podložnike bo imel v naši naselbini. Mogoče bo to bolje učinkovalo, ker bo romalo k škofu kar šest sličnih notarsko zuprisečenih izjav. Potem mogoče nastane eksplozija, kot da je priletel torpedo iz Dulutha.

Tone pravi, da so preje gospodarili napredujaki. Da, napredujaki so imeli vajeti v rokah štiri mesece in na svoja ramena so dobili $19,000 cerkvenega dolga, pustili so ga pa samo $9.825. Vi ste ta dolg znižali v poldrugem letu samo za $2,000. Kako se to vjema, Tone?

Verjamem, da toči solze, kadar čita kaj sličnega; meni je prav žal, ker ima tako slabe živce.

Tudi obžalujem, ker skazimir joka za eno izgubljeno oveo.

Nič ne plakajte, saj so gospod škof zapustili štiri miljone dolarjev, ki bodo morda tudi vam na kak način pomagali.

Ker se bliža pomlad, jo bo dobro zopet "pometati" proti Miners National banki. Torej na svidenje prihodnjo zimo, Tone!

Martin Panian, 3006 Grant Ave., Eveleth, Minn.

Pueblo, Colo. — S tužnim srcem naznanjam, da nam je umrl dne 19. januarja soprog, oziroma oče osmih otrok, Ive Samec. Ponesrečil je pri delu v jeklarni. Smrt je hipoma nastopila.

Prepuščeni usodi in boroi za vsakdanji kruh tugujemo za soprogom, oziroma očetom, ki ga je nam ugrabila profitarska lakomnost.

Pogreb se je vršil dne 27. januarja iz hiše žalosti ob udeležbi društva Orel št. 21, SNPJ., slov. soc. kluba št. 132, JSZ., društva Francisco Ferrer št. 60, SSPZ., ter mnogih sorodnikov, prijateljev in znancev.

Srčna hvala društvoma in soc. klubu, ki so priredili tako lep pogreb. Hvala za darovane vence društvoma in soc. kluboma, slovenskemu in italijanskemu. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam stali na strani v pomoč in uteho v tej bridki, žalostni uri.

Žalujoči ostali:

Julija Samec in otroci.

Red Lodge, Mont. — Zima in Montana sta jako dobri prijateljici. Letos sta v tako prijateljskem objemu, da sta ohladili vse tukajšnje ozračje in človeka od zamega "zgnižanja" nad toliko predrznostjo kar mraz stresa.

Mi se sicer še ne smemo preveč jezliti, ker nam zima še kolikor toliko priznaša, da nam ni treba nositi naših udov gret v Californijo. Večeri so pa vseeno ravno tako dolgi, kot v krajih, kjer je zima najbolj mrzla. Vsled tega imamo dovolj časa za premišljevanje raznih stvari. Tudi časopise radi čitamo. Tako sem v 25 številki Prosvete med drugim opazila tudi dopis iz (Bear creeka), ki ga je pisala neka članica tamkajšnjega ženskega društva naše jednote, v katerem so vsakovrstne pritožbe. Toda čemu bi se vedno samo pritoževale? Saj se nam ženskam ravno sedaj odpira dežela prostosti. Na vseh koncih in krajih lahko čitate apele: Varčuj! Varčuj! Ne kuhaj mesa, varčuj s kurivom, peči vojni kruh, varčuj z milom itd.! Vse to pomeni, da nam je olajšano delo. Vsled tega moramo biti vesele; sedele bomo na gugalniku in čitale knjige in liste. Kvečjemu bomo prišile kak gumb na moževe hlače. Kar se kuhinje tiče, nimam niti najmanjše skrbi. Če skuham v pondeljek lonec polente, bo zadostovala skozi ves teden in če je ne boste videli drugje, bo še prav gotovo v loncu, kajti polenta se ga prav trdno prime.

Iz te moke menda ne bo kruha, namreč iz tiste, ki jo sedaj prodaja trgovec; ni je treba niti naročiti; kar pripelje ti jo na dom, pa je.

Ako hočeš kupiti 50 funtov bele moke, moraš vzeti tudi 18 funtov neke zmesi, ki je tudi podobna moki. Tudi jaz sem dobila to zmes, hočeš, nočeš, moraš, kajti sedaj smo v vojnem času. Ko pogledam v malo vrečico, v kateri je bila ta zmes, me je od samega začudenja vrglo par korakov nazaj. Vsakovrstne stvari so bile zmešane skupaj, samo "laškega farja" je, še manjkalo. Nad to zmesjo sem se pritožila trgovcu, ki se me je usmilil in mi premenil omenjeno zmes za koruzno moko.

Nisem posebna prijateljica polente, pa vendar bo boljša, kot ona zmes.

Mnogo žen je v strahu in skrbeh, kdaj jim pokličejo može pod zvezdnato zastavo, da pomerijo vojaške sukanje. Le spite brez skrbi. Jaz imam trdno upanje, da dokler stric Sam pusti pl. Gajžli mirno voziti njegov "kisli jesih" v "luftšifu", tako dolgo smo lahko brez skrbi za svoje slabše polovice. S tem seveda ne mislim namigavati, naj stric Sam pozove tiste najprvo, ki se skrivajo za velike solnčne rože; tega ravno ne rečem, mislim pa, kar hočem.

Preje omenejna dopisnica tudi piše, da obžaluje, ker ne more vstreči željam svojim prijateljic v Red Lodge, ki žele pristopiti k ženskemu društvu v Bear Creeku. Jaz bi zelo rada poznala tiste rojakinje, ki žele pristopiti v društvo in se zavarovati za slučaj nesreče. Žal, da ne vem niti za eno.

Morda bi kdo mislil, da bi tudi jaz rada pogledala čez hrib in zapustila društvo Solnce. Niti najmanj ne. Zame in sploh za vse člane tukajšnjega društva so postojanke SNPJ. povsod enega in istega pomena, najsi bo že tukaj ali tam, ker pravila so za naša društva enaka, ne glede če je društvo možko ali žensko.

Ako je tu res katera rojakinja, ki želi pristopiti pod okrilje S. N. P. J., naj se zglasi do prihodnje seje tukajšnjega društva, ki se bo vršila 3. marca. Nespametno bi bilo nadlegovati članice oddaljenega društva, ker se vam nudi tu ravno tako ugodna prilika za pristop k naši jednoti.

Delavske razmere so ugodne (za kapitaliste); kaj nam pomaga, če se dela vsaki dan in če so plače visoke, ko pa nimajo delavci od tega drugega, kot utrujene ude ter skrbi za bodočnost.

Draginja je tudi pri nas nastanjena v vsakem najmanjšem kotičku.

Bojim se, da se mi dopis preveč ne zavleče, vsled česar rajši končam. Dozdeva se mi, da je uredniški koš že precej poln nepriobčenih dopisov, manjka mu le še mojega na vrhu in hajd na smetišče z njim. (Vse nepriobčene dopise hranimo; ni jih toliko, da bi žnjimi napolnili tisti lonec, v katerem boste kuhali polento. Op. ured.)

Pozdrav vsem rojakinjam in seveda tudi rojakom, tebi skromni dopis pa srečno pot, ako te več ne vidim.

Mary Erznožnik.

Sheboygan, Wis. — Pri delu v tovarni Badger State Tanning Co. je nevarno zbolel na slepiču rojak Anton Simonc, stanujoč na 1022 Kentucky Ave. Odpeljali so ga v St. Nicholas bolnišnico. Zdravniki so mu z uspešno operacijo rešili življenje in imajo upanje, da kmalo popolnoma okreva.

Vsepovsod preži nevarnost bolezni in poškodb na človeka. Zato je potrebno, da so ljudje vsaj deloma zavarovani za take slučaje v podpornih društvih, ki pomagajo svojim članom, kadar jih zadene nesreča.

Kdor še ni v nobenem naprednem podpornem društvu, se jim nudi sedaj ugodna prilika pristopiti k novoustanovljenem društvu Združeni Slovenci, št. 344, SNPJ., ki je najmočnejša slovenska podporna organizacija, zgrajena na trdni podlagi, o kateri ste lahko prepričani, da bo izvrševala vse obveznosti napram vam. Sedaj, dokler ste zdravi, je čas za pristopitev v društva. Bolnih ljudi ne sprejema nobeno društvo.

Agitirajmo za naše društvo Združeni Slovenci, da bo enkrat postalo najmočnejše društvo v tej naselbini, ki bo v ponos jednoti in nam.

A. Markovich.

High Bridge, Ia. — Delavske razmere so v splošnem take, kakor povsod.

Z društvi smo dobro preskrbljeni, le ko bi se člani nekoliko bolj zanimali za pridobivanje novih članov in naročnikov za Prosveto, kajti s tem, če bi bili nekoliko bolj agilni, bi pokazali, da smo tudi mi vneti za napredek in da se zanimamo za dogodke sedanje zgodovinske dobe.

Drugo, kar bi bilo potrebno, in to tudi priporočam vsem članom SNPJ., da bi po možnosti kupovali vojne hranilne znamke. Denar s tem ni izgubljen, nego prav dobro shranjen, obenem pa pomagamo vršiti vojno proti sovražniku, ki je obenem dvojni sovražnik Slovencev, proti pruskemu militarizmu. Naša dolžnost je storiti to, kar mi moremo storiti za hitrejši konec vojne, in eden teh načinov, v katerem lahko sodelujemo kolikor toliko vsi, je ta, da kupujemo omenjene znamke.

Mnogo se je pisalo in govorilo pri naši jednoti o boljšem kontroliranju bolnikov pri društvih in da bi se ne izplačalo toliko podpore po nepotrebnem. Tudi jaz imam izkušnje pri raznih društvih in tudi pri društvih SNPJ., ker sem imel večkrat priliko opazovati simulante. Ko takrat še nisem bil član te jednote, sem držal "jezik za zobmi", ker me stvar seveda ni brigala.

Za vzgajanje simulantov so mnogo krivi bolniški obiskovalci, ker o stanju bolnika ne poročajo tako kot bi morali, ker se mu boje zameriti. To je najslabši taktika, ki silno škoduje bolniškemu skladu. Vsi člani bi morali paziti na bolnike in pri tem bi se ne smelo prav nič gledati na morebitne zamere. Glavna pažnja bi se morala posvetiti bolniškim obiskovalcem. Vsakdo, ki dobi od društvenega tajnika nalog obiskati bolnika, bi moral na seji natančno poročati, v kakem stanju je dobil bolnika in če se mu zdi kaj sumljivega, bi moral o stvari vestno javiti. Mnogi bolniški obiskovalci sploh ne pridejo na seje društev; nekateri dajo kar kakemu drugemu članu, svoje kratko poročilo, da je bolnik vreden podpore ali pa pošljejo karto tajniku, da priznajo bolnika vrednim podpore. Pri nakazovanju podpore igra "zamera" glavno ulogo. Nekateri zopet mislijo, da jednota lahko plača, češ, "zakaj pa plačujemo; naj dobi, kar mu gre." In stvar je s tem končana.

So ljudje, ki imajo slaba dela, pa se rajše naznanijo bolnim in opravljajo domača dela, pri tem pa vlečejo par dolarjev na dan bolniške podpore.

Dolžnost vsakega društva bi bila suspendirati za kazen vse tiste bolniške obiskovalce, ki ne vrše vestno svojih dolžnosti.

Vselej, kadar je razpisan izredni asesment v bolniški sklad, kremžijo obraze in mnogi se jeze nad glavnim odborom, kot da je on kriv primanjkljaja.

Učimo se boljše kontrole nad bolniki, pa bodo izginili nepribljeni izredni asesmenti v bolniški sklad. Jednoto imamo zato, da bi podpirala tiste, ki so podpore deležni po pravilih, ne pa zato, da bi podpirala lenarjenje in izkoriščala članstvo.

Član društva Zveza, št. 328.

Iz Clevelanda. — Pravijo, da so slabi časi, toda to pač ne more biti res, vsaj za pristaše Slovenske narodne zveze to ne velja. Eden izmed njih, ki velja za precej vplivnega, dasi zelo rad menjava svoje politično mišljenje, je priredil na pustno nedeljo svojim prijateljem — političnim somišljenikom — večerjo. No, to pač ne bi bilo nič tako hudega, če bi bili normalni časi. Toda v sedanjem vojnem času, ko dobimo kmalu krušne karte, prirejati dobre večerje, ki precej stanejo, je pač največji narodni greh. Vedno in povsod povdarjajo pristaši S. N. Z., da so najboljši patrijoti, toda temu ni tako, kajti dober patrijot se odpove, vsem, kar more družiti domovini in narodu. In vi, ali na ta način pomagate hraniti živež, ali tako razumevate apel našega predsednika g. Woodrow Wilsona, ki se glasi: Hranite živež in pomagajte doseči zmago v tej svetovni vojni! — Kadar sedite pri bogato obloženih mizah in se trudite z obiranjem kokoši in izpraznjevanjem buteljk, ali vam ne pride na misel ona množica, ki strada in od glada umira, in potem, ko se vas zjutraj med 3 in 4 uro razpelje po domovih, ali se vam ne zdi, da je narodni greh prirejati podobne gostije? Morda sem se pa le motil, da to ni bila navadna večerja, ampak le prijateljski sestanek, na katerem se razpravlja o podelitvi raznih "stolčkov" v novoustanovljeni veliki jugoslovanski kraljevini?

Opazovalec.

VSAK naročnik Glasa Slovenske Narodne Podporne Jednote se naroči na "Prosveto".

Štrajk slamnikarskih delavcev in delavk v Chicagi se približuje končnemu uspehu.

Unijo je priznala tvrdka Lipman Bros., in ostala podjetja bodo kmalo sledila.

Boj je bil hud, toda vsa znamenja kažejo, da se bodo vsi tovarnarji podali, kar bo pomenilo popolno zmago za štrajkujoče delavce. Natačnejše poročilo sledi:

STAVKOVNI SKLAD.

Enajsti izkaz:

Za stavkovni sklad so darovali:

Štev. društva in kraj.	Svota
151 Witt, Ill.	$ 2.00
117 Yukon, Pa.	3.30
49 Girard, Ohio	4.00
Skupaj v tem izkazu	$ 9.30
Prej izkazanega	265.51
Skupaj do danes	$274.81

Filip Godina, upravitelj

KOLEDARJI

so bili poslani še prve dni meseca januarja t. l. vsem društvenim tajnikom na naslove v imeniku v decembru.

Poslani so bili po ekspresni družbi, in vsak tajnik, ki še ni prejel koledarjev, naj se najprej informira pri najbližnji postaji ekspresne družbe, ako ležijo tam koledarji. Vse one, ki so se pritožili, da jih še niso prejeli in so jih pozneje prejeli, prosim, da mi naznanijo sprejem koledarjev z dopisnico: **"Prejel sem koledarje."** Bratje, treba je, da to storite, ker smo že toliko društvom poslali koledarje dvakrat, da jih ne ostaja več za tretjo pošiljatev.

Filip Godina, upravnik.

Radovednost: Narednik (kuharici): "Priznaj, da te je korporal ravnokar poljubil!"

Kuharica: "Priznam resnico, ali bila sem samo radovedna, če zna tako lepo poljubiti kakor ti!"

Liniment.

Za dobro in uspešno domačo rabo bi morala vedno imeti to zdravilo vsaka družina, kajti to zdravilo kmalu odpravi bolečine v prsih, v križu, v kolku, ali kjerkoli si že bodi, če so te bolečine nastale vsled revmatizma, ali prehlada.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko olje) je znano kot izborno mazilo pri zdravljenju revmatizma, okorelosti udov, hrbtobola in krčev. To je zelo uspešen lek, kojega naj bi imela pri rokah vsaka družina. Natačna navodila so označena na steklenici.

Cena 30 in 60 centov.
Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

POZOR ČITATELJI!

ZANIMIVE KNJIGE:

Cesarjevič Rudolf ali življenje na avstrijskem dvoru 75c
Hipnotizem ..... 35c.
Vodiška Johanca 20c
Hitri računar 50c
Naročite pri Otto Pendir, Box 344 E. 66th St., New York, N. Y.

RAD BI IZVEDEL

za svojo sestrično Mary Jesenšek. Cenjene čitatelje uljudno prosim, če kdo ve za njen naslov, naj mi ga naznani. Če bo pa sama čitala ta oglas, naj se mi prijavi na ta naslov: **Frank Kosmatin, P. O. Box 64, Neihart, Mont.**

RAD BI IZVEDEL

za mojega prijatelja Antona Jakiča, kateri je bival pred dvemi leti v Monessonu, Pa. Uljudno prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali pa naj se sam oglasi, ako bo čital ta oglas, na naslov: **Anton Purkat, P. O. Box 448, Biwabik, Minn.**

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. V zalogi imam vse za vsakdanje potrebščine po zmerni ceni.

ANTON ZORNIK,
Forbinila, Pa.

Slovenska Narodna Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904. | Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: 2657—59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: John Vogrič, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 96, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Jožef Kuhelj, 9469 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Jože Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.
F. S. Taucher, 674 Absay Ave., Rocksprings, Wyo.

POROTNI ODBOR:

Anton Hrast, Gen. Del., Canonsburg, Pa.
Jože Radišek, box 432, Smithton, Pa.
Rudolf Pleteršek, 436 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavčič, L. Box 3, Willock, Pa.
M. Petrovich, 14815 Hale Ave., Collinwood, O.

URENDNIK "PROSVETE":

Jože Zavertnik.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

F. J. Kern, M. D., 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VSE DENARNE ZADEVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov:

JOHN VERDERBAR, 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov:

JOŽE AMBROŽIČ, Box 351, Canonsburg, Pa.

ZADEVE PREPIRLJIVE VSEBINE, ki sta jih rešili prva in druga instanca, se pošiljajo na naslov:

ANTON HRAST, 811 — 95th Ave., W. New Duluth, Minn.

VSI DOPISI, razprave, članki, naznanila itd. za "Prosveto" se pošiljajo na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročnina, oglasi, se pošiljajo na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajništvom S. N. P. J., uredništvom in upravništvom "Prosvete" ne rabite imen uradnikov, marveč napišite naslov, ki je tu navoden, ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prve srede in tretji četrtek v mesecu. Začetek ob eni uri popoldne.

RAD BI IZVEDEL.

za svoja dva brata in dve sestri Kastelic. Še pred 18-timi leti so se nahajali v Eveletlhu, Minn. Doma so iz Vrha pri Pijavi Gorici na Dolenjskem. Če kdo cenjenih rojakov ve za njih sedanje naslove, prosim, da mi jih naznani, ali naj se mi pa sami prijavijo. Imam jim poročati veliko važnega in žalostno vest. Naslov je: **John Kastelic, P. O. Box 18, Klein, Mont.**

(Feb. 13—14—15.)

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otročje, ženske in možke bolezni.

Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan.
Bell Telephone Cedar 2388.
843 E. Ohio Street,
N. S. PITTSBURGH, PA.

PROF. DR. MULLIN

ZDRAVNIK — SPECIALIST ZA SLOVENCE

411—4th Avenue

(NA SPROTI POŠTE)
PITTSBURGH, PA.

ELEKTRIČNA PREGLEDBA Z X ŽARKI.

Stari in skušeni zdravnik, s 38 letno prakso. Zdravi uspešno in hitro vse bolezni, pluča, želodec, obisti, trganje, nervoznost, krvne bolezni, kakor tudi druge bolezni moških. Ozdravi vsako bolezen katero prevzame v svoje oskrbo. Uporablja najboljša evropska, ameriška in odkrita dela sveta zdravila. Nizke cene. Nasvet brezplačno. Točen pregled popolnoma jamčen. Pri meni se zdravi veliko število Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. zvečer, ob nedeljah samo od 10. do 28 popoldan.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

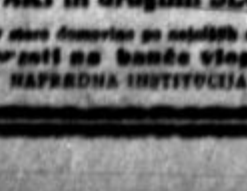

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specijalist v Pittsburghu, ki ima 24 letno prakso v zdravljenju kakih moških bolezni.

Zastrupljenje krvi ozdravi s gonorejskim ali kapavim ali pa jenjem dr. prof. Kotleb. Če imate mehurje ali mehurčka po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kostih, prišlec in izdatki vam ne krt. Ne čakajte, kar ta bolezen se nalene.

Vse bolezni, ki pribadajo po vodnem potoku ozdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite, da vam ponehuje moška zmožnost, ne čakajte, takoj pridite in jaz vam je bom zopet povrnil.

Sušenje cevi, ki vodi iz mehurja ozdravim v kratkem času. Hydrocele ali vodne kile ozdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v krilu in krilu in vinalih tudi pri spuščanju vode, ozdravim z gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, hrbolice, škrofle in druge hudne bolezni, ki nastanejo vsled nedobre krvi, ozdravim v kratkem času in si potrebne lekarni.

Uradne ure: V ponedeljkih, sredah in petkih od 9. zjutraj do 8. popoldne. V torkih, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer.—Ob nedeljah po do dveh popoldne.

Po pošti na domu. — Pridite osebno.—
Ne pozabite imena in številke!
Zdravim samo moške osebe.

NORTH SIDE STATE BANK

ROCK SPRINGS, WYO.

IMA KAPITALA IN REZERVE $100,000.00

Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s **SLOVENCI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI**

Mi pošljemo denar vsem prijateljem v stare domovine po najnižjih cenah.

Plačujemo 4 odstotne obresti na hranilne vloge.

MOČNA, KONZERVATIVNA, NAPREDNA INSTITUCIJA.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada $3 na leto, $1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo $4.50 na leto, $2.25 za pol leta, $1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:
"PROSVETA"
2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada $3 per year; Chicago and foreign countries, $4.50 per year.

Address:
"PROSVETA"
2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oklepaju n. pr. (December 31-17) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Dvaintrideset tekmovalcev.

V prvih dvanajstih dneh odkar traja kontest za tisoč novih naročnikov, ima Prosveta že dvaintrideset tekmovalcev in tekmovalk, ki se kosajo med seboj, kdo bo pridobil največ novih, stalnih čitateljev našemu dnevniku. Tudi največji pesimist mora priznati, da je to dober začetek. Četa kontestantov se naravno množi dnevno; ker je začetek že tako lep, moremo po vsi pravici pričakovati najboljšega rezultata.

Začetek je tudi pokazal, da je Minnesota v ospredju. Tekmovalci iz tamošnjih naselbin so doselej poslali največ novih naročnikov. S tem pa še ni rečeno, da zaostajajo druge države in naselbine; ako se bo nadaljevala bitka v tem tiru povsod, bodo naleteli nekateri zmagovalci na "close shave". Vse to dokazuje, da staro navdušenje med prijatelji Prosvete še vedno živi.

Naprej bratje in sestre! Pred nami je še dobrih šest tednov časa in polje za agitacijo je široko. Prosveta mora v tem času obogateti za tisoč novih naročnikov in kdor ima dobro voljo, bo tudi našel pot za dosego svojega cilja. Naprej!

Zdravljenje "na dištanco."

Kdo ni že naletel v časopisih in drugih publikacijah na oglase, ki ponujajo zastonj zdravniške knjižice in tudi zdravila "na poskušnjo"? Navidezno so ti oglasi zelo nedolžni in ponudbe "dohtarjev" se zde naravnost velikodušne. Kdor je zdrav ali količkaj previden, se ne zmeni za take oglase, ali nesreča je, da vsi ljudje niso zdravi in — žalibože — še manj je previdnih.

Za temi, navidezno nedolžnimi oglasi se navadno skrivajo sleparji pod tujimi imeni, ki zdravijo najrajši žrtve tajnih bolezni, toda "zdravijo" jih tako, da je "doktor" vsak dan bogatejši, bolnik pa vedno bolj bolan. "Zdravniki" te vrste zdravijo siromake "na dištanco", to se pravi: bolnik opiše svojo bolezen v pismu v trdni veri, da ga bo zdravnik skrbno prečital in mu poslal potrebna zdravila v največji tajnosti. Fakt pa je, da "gospod špecijalist" še ne pogleda pisma; vsa korešpodenca pacijentov gre skozi roke uslužbencev, med katerimi so tudi mlada dekleta. Uslužbenci čitajo vsa pisma, delajo "diagnoze" in pripravljajo zdravila.

Zadnje čase so oblasti precej trdo stopile na prste zdravniškim sleparjem in mnogo jih je za omrežjem, kamor spadajo, ali kljub temu jih je še več kot preveč na prostem, ki nadaljujejo svojo zločinsko obrt.

Pisma, ki jih prejemajo te vrste zdravniki, razodevajo neštevilne tragedije, družinske drame — anarhijo spolnega problema, ki ne bo nikdar povoljno rešen spričo sedanjih gospodarskih in socialnih razmer.

Br. Ivan Molek je naslikal del teh strašnih razmer v daljši povesti, ki prične še te dni izhajati v Prosveti. V tej povesti so razgaljena fakta, kakršna so v resnici in brez ozira nato, koga bodo bolela. Lažnjivo zagrinjalo se mora enkrat dvigniti in slovenski delavci v Ameriki morajo videti kruto resnico, da se bodo znali čuvati.

Kakšen bo mir?

Mnoga znamenja kažejo, da je nastopila predmirna doba. Na vzhodu so pričeli podpisavati mirovne pogodbe. Ako ni mir z Ukrajino farsa, je to prvi mir po treh letih in šestih mesecih vojne. Ruski sovjet je proglasil konec vojne, kolikor se tiče Rusije. Kaj pomeni ta "konec" za Rusijo, centralne države in ostali svet, je zdaj še nemogoče sklepati.

Na zapadu govore o novih ofenzivah, obenem se pa vrstijo objave mirovnih programov. Predsednik Wilson je bil včeraj zopet pred kongresom in zavrnil je stališče nemške vlade, toda v nekakem prijateljskem tonu se je pečal z izjavo grofa Černina, avstro-ogrskega ministra zunanjih zadev. Wilsonove besede indirektno vabijo Avstrijo, da se odloči za mirovno pogajanje ne oziraje se na Nemčijo. Predsednik je seveda povdaril, kakor ob prejšnjih prilikah, da Amerika ne odneha od svojih načrtov in ciljev v vojni zoper avtokracijo. Z vseh strani se pa tolmači predsednikov govor, da je še bolj odprl vrata mirovnemu pogajanju.

Mir torej visi v zraku. Prihodnjih par mesecev pride najbolj kritična doba. Zunanji mir z Rusijo pomeni, da se bo vsa bojna sila osredotočila na zapadni fronti. Obenem je na delu ameriško-zavezniška diplomacija, da odstrani Avstrijo z bojnega pozorišča. Na drugi strani delujejo revolucionarne sile v vzhodni in srednji Evropi — prav gotovo delujejo — da pade avstro-nemška avtokracija brez odločilne bitke na fronti.

Kdo bo zmagal? Orožje, diplomacija ali revolucija? Ako se doseže pogajanje z Avstrijo, pomeni to, da diplomatje gotovo prizanesejo njeni eksistenci v predvojni formi. Avstrijski narodi so proti temu. Proletarijat vseh narodnosti v Avstro-Ogrski, ki se najbolj zaveda, česa mu je treba, hrepeni po konfederaciji narodnih republik.

Kakšen bo mir? Pravega miru ne bo nikdar, **dokler ostane sedanja Avstrija s habsburško dinastijo na čelu.**

Ali bodo imeli narodi besedo pri sklepanju miru? Ako je ne bodo imeli, tedaj bo vsako pogajanje nedemokratično.

Slovenski "bolševiki."

S tem imenom nas je najprvo krstila "Clev. Amerika", ko je obenem klobasala, da je od njegovega Veličanstva Pirca odvisno, kateri slovenski list sme imeti od vlade permit, oziroma v približno enakem tonu. Na klobasarijo nismo odgovorili, ker se nam ni zdelo vredno.

Odgovoril je naš dopisnik iz Clevelanda in prav je imel, ko je zapisal "Živeli slovenski bolševiki!", če so namreč po mnenju "Cl. Amer." bolševiki vsi tisti, ki delujejo za republiko na slovenskem jugu.

Zdaj je pa pricapljalo "Ameriki" na pomoč "Glasilo K. S. K. J.", ki je še pred nedavnim rado pozabavljalo čez Pirca, ali — danes živimo v časih čudovitih izprememb. Odkar **mora** glasilo katoliške jednote lomiti kopja za **pravoslavnega** kralja, so naenkrat pokopana vsa neprijateljstva in pokopane so tudi dobre besede, ki jih je včasih to glasilo zapisalo v prid Republičanskemu združenju.

Ne zamerimo uredniku — ki je osebno gentleman — če takole izpreminja politiko, ker delati in pisati mora tako, kakor mu ukažejo "od zgoraj"; osebno je že pokazal, da mu ni prav nič za pravoslavnega kralja ali monarhijo sploh. Zameriti mu je pa treba, da se toliko poniža in jemlje Pirčev "thunder", ki se toliko slabše sliši, čim bolj se ponavlja.

Čikaški odmev "thunderja" je:

"Res je nadvse žalostno, da se je pričel v teh resnih časih tudi med ameriškimi Slovenci širiti takozvani bolševizem po načinu ruskih bolševikov. Šele pred nekaj dnevi je neki J. R. v nekem chikaškem slovenskem listu pel slavo tej novi struji, rekoč: Živeli ameriški slovenski bolševiki! Čudimo se nadve dotičnemu listu, da kaj takega priobči na dopisni strani... Vsakega človeka, ki kliče tu v Ameriki "Živeli bolševiki!" bi morala vlada zapreti, ker s tem naravnost izraža, da simpatizira z ruskimi narodnimi roparji. Tak človek ravna proti zdravi pameti in bi se ga moralo poslati naravnost v norišnico ali v ječo, ker je preveč nevaren za javnost. Kar nas je domoljubnih ameriških Slovencev, se ne bomo nikdar strinjali z idejami naših bolševikov; nasprotno pa bomo ukrenili potrebne korake, da pridejo taki izdajalci domovine v roke pravice."

Ne vemo, kje se širi bolševizem po "načinu ruskih bolševikov". Ako misli pisec, da je gibanje za jugoslovansko republiko kopija ruskega bolševizma, tedaj je on sam kopiral zelo nerodne fraze monarhističnih gromovnikov, ki z vsakim ponavljanjem postajajo bolj smešne. Če že hočete po papigje imenovati člane republičanskega združenja "bolševike," svobodno vam, ampak besedica še ne pomeni, da imajo cilji združenja kakšne stike z boji ruskih bolševikov. Ako pa vzamemo pomen besede same, ki znači v slovenskem "bolše" **več** in "bolševiki" **večinci**, tedaj je vzklik našega dopisnika popolnoma logičen, ker nas je več, kakor pa monarhistov. Sicer so bile ideje "nove struje" (republičanskega združenja) nekoč simpatične tudi uredniku "Glasila" toda če niso danes več, ni to naša stvar.

Izrazi, da je treba zapreti vsakogar v ječo, kdor kliče: Živeli bolševiki!" pa diše precej imperialistično in policijsko-avtokratično. Dela ruskih bolševikov ne more soditi nihče, kdor ne pozna razmer v Rusiji. Slovenski "bolševiki" jih tudi ne poznajo do dna, zato si pridržujejo nadaljno sodbo. Dolžitve, da so bolševiki podkupljeni od kajzerja, se vlečejo že mesece, toda laž je, da so že dokazane. Do danes ni še nikjer dokazano, najmanj pa dokazujejo kaj takega ostri hapadi avstro-nemških imperialistov na Trockija in njegove pristaše.

V Washingtonu še niso obsodili bolševikov in predsednik Wilson se je v svojem predzadnjem govoru celo simpatično izrazil napram njim. Zavezniške vlade imajo še zmiraj svoje poslanike v Petrogradu in Jugoslovanski odbor v Londonu je tudi pripoznal bolševiško vlado z nedavno objavljeno brzojavko. Čikaška "Daily News" je prinesla Trockijevo knjigo in "Chicago Examiner" prinaša vsako nedeljo Leninove članke z debelimi naslovi. Ali niso to dokazi upoštevanja? Ali je treba urednike ameriških listov za to zapreti? — Sicer pa, če so bolševiki take zverine, ne vemo, kako jih more podpirati rusko ljudstvo. In njihova moč sloni na ljudskih masah, oboroženih in neoboroženih.

Kar se pa tiče čvekanja o "delitvi premoženja na enake dele", je pisec s tem pokazal gorostasno ignoranco o gospodarskem delu socialističnega programa, kakor tudi o izvajanju tega programa v Rusiji. To zavijanje je staro čez petdeset let in sramujejo se ga že vsi pošteni nasprotniki socializma, ki hočejo resno debatirati o stvari.

EKSEKUTIVA DEMOKRATIČNE STRANKE ZA ŽENSKO VOLILNO REFORMO.

Washington, D. C. — Eksekutiva demokratične stranke se je s petimi proti dvema glasovoma izrekla za žensko volilno reformo. Sprejela je resolucijo, v kateri priporoča senatu, da glasuje za dodatni predlog k ustavi o ženski volilni pravici.

PONDELJKI Z OMEJENO KURJAVO SO MOGOČE ŠLI.

Washington, D. C. — Znamenja govore, da smo imeli zadnji pondeljek z omejeno kurjavo. Kurivni upravitelj dr. Garfield pričakuje, da prekliče te dni odredbo za omejeno kurjavo ob pondeljkih, ker je vreme ugodno in so se zboljšale razmere na železnicah.

Kurivna uprava namerava preprečiti, da se ponovi zopet kaj takega kot v mrzlih dneh koncem januarja in v začetku februarja, ko ljudje na vzhodu niso mogli dobiti premoga za domačo vporabo.

AMOS PINCHOT OBTOŽUJE BANKIRJE.

New York, N. Y. — Amos Pinchot pravi v javni izjavi, da so bankirji in železniški uradniki zakrivili, da je odpovedal transportni sistem.

Amos Pinchot trdi, da je vzelo zadnjikrat dve leti, da je baněni svet prišel do spoznanja, da v železnicah ni več smetane. Javnost in bojazen pred preiskavami sta povzročili, da so bankirji opustili manipulacije z delnicami, ki so povzročale polome in misterijozne procese v visoki železniški financi. Železnice niso več zlat rudnik ali paradiž za bankirja. Rezultat tega je, da so bankirji odrezali kredit železnicam. Ker niso mogli napraviti profita, kakeršnega so bili vajeni, so sestradali železnice, odklonili so jim posojilo. Bili so gluhi za apele tehničnih železniških ravnateljev, ki niso mogli dobiti denarja od bankirja, da obdrže železniško opremo, posebno lokomotive v dobrem stanju. Medtem ko bankirji niso hoteli dati kredita, zahtevali dividende od železnic, ki so bile v takem stanju, da jih niso mogle garantirati. "Na kratko", pravi Amos Pinchot v svoji izjavi. "Razmere so nastale take, ki jih pa niso zakrivili mr. Garfield, ali uprava ali železniški tehnični voditelji, ampak jih je provzročil sebičen in kratkoviden Wall Street, da je malo mraza, ki se je pridružil nenavadnemu naporu v vojni, spravil vso deželo v pasti, ko je skrajne nevarnosti."

SLOVENSKO REPUBLIČANSKO ZDRUŽENJE

Sedež v Chicagi, Ill.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Etbin Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

John Ermenc, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravlja, Jacob Muha, K. H. Poglodich, Matt Pogorelc, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Šavs, Frank Udovich, Andrew Vidrich, Stefan Zabric, Leo Zakrajšek, Anton Zlogar, Jos. Fritz, J. Judnič.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaj še niso priglasili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljatve je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.)

IZVLEČEK ZAPISNIKA USTANOVNE SEJE lokalne organizacije S. R. Z. v Waukeganu in North Chicagu.

Navzoči so zastopniki osmih največjih društev, ki so izvolili izmed sebe sledeči odbor: Louis Lah, predsednik; Ana Mahnič, podpredsednica; Martin Judnič, tajnik; Anton Kobal, blagajnik; Pavel Peklaj, zapisnikar.

Nadzorni odbor: Frank Pezdir, Alojzija Ogrin in Frank Malovašič.

Centralni odbor: John Homak, John Zakovšek, Anton Ravnik, Andrew Bartol, Anton Kogovšek in Jakob Brenčič.

Sklenilo se je prirediti velik shod dne 17. februarja ob sedmih zvečer v Slanovi dvorani. Sklenilo se je, da se na ta shod naprosi za glavnega govornika brata Frank Keržeta iz Chicage in v slučaju, da mu naši želji ne bo mogoče ustreči, bomo vprašali brata E. Kristana. Mi vemo, da so delovatelji za S. R. Z. v Chicagi z delom zelo obloženi, toda upamo da si bo eden ali drugi odtrgal nekoliko časa, da pride na naš shod in pojasni širši publiki cilje in namene Slovenskega republičanskega združenja. Ako bi imenovana dva brata ne imela časa udeležiti se našega shoda, potem prepustimo stvar izvrševalnemu odboru S. R. Z. v Chicagi, da nam pošljejo govornika.

Nadaljni sklep je bil, da pozovemo pevsko društvo Ljubljanica, da nam na shodu zapoje par lepih pesmi. To društvo nam je svoje sodelovanje že obljubilo še pred ustanovitvijo naše organizacije. Tudi hrvatski tamburaški zbor Zvonimir nam je obljubil, da pride na shod in nam bo udarjal par skladb, da nam s tem pripomore do boljšega uspeha.

Končni sklep je bil, da bomo imeli v nedeljo 10. februarja še en sestanek, da se dogovorimo vse potrebno glede shoda.

Po vseh dosedanjih opažnjih se lahko sklepa, da bo naša lokalna organizacija dobro napredovala in z vsemi svojimi močmi sodelovala za izvršitev programa S. R. Z.

Tajnik.

IZ URADA TAJNIKA LOKALNE ORGANIZACIJE S. R. Z. V CHICAGI, ILL.

Tretja redna seja zastopnikov društev, združenih v lokalni organizaciji S. R. Z., se je vršila 7. februarja. Navzočih je bilo 24 zastopnikov, ki so reprezentirali 15 društev. V lokalni organizaciji je združenih 18 društev, toda zastopniki treh društev niso bili navzoči na tej seji Od enega teh društev so nam poslali izjavo, da sta oba zastopnika zadržana in se jima ne bo mogoče udeležiti seje.

Koncert in veselica, ki jo je priredila lokalna organizacija dne 27. januarja, je kljub neugodnim vremenskim razmeram precej dobro izpadla. Prodanih je bilo do 500 vstopnic, toda natančnega števila še ne vem, ker mi niso povrnili člani, ki so prodajali vstopnice v predprodaji neprodanih vstopnic, oziroma denarja. Veselice se je udeležilo do 600 oseb, toda dopisnik Clev. Amerike jih je videl samo sto in "nekaj Čehov in Poljakov."

Čisti dobiček veselice je znašal $150; v tem računu niso vštete še nepovrnjene vstopnice, oziroma denar.

Skupni dohodki lokalne organizacije do 7. februarja (vštevši veselične) so znašali $52.66, skupni stroški pa (vštevši veselične) $466.00. Od tega denarja se je izročilo centralni blagajni S. R. Z. $100. Drugi stroški odpadejo na veselico, letake, tiskovine in druge take podrobnosti. Vse delo na veselici je bilo izvršeno brezplačno. Tamburaško in pevsko društvo Lira je pomagalo s svojimi pevskimi in tamburaškimi točkami k boljšemu uspehu te prireditve. Za svoj trud ni društvo Lira zahtevalo nobene odškodnine.

Ožji odbor lokalne organizacije izvršuje vse delo brezplačno.

Resolucija, prečitana in soglasno sprejeta na tem koncertu, je bila v prevodu poslana na razna odgovorna mesta.

Lokalna organizacija priredi dne 24. marca velik javen shod v dvorani Hoerbers na Blue Island Ave., blizu So. Ashland Ave.

Sklenjeno je bilo, da lokalna organizacija priredi igro in veselico proti koncu meseca maja. Želja zastopnikov je bila, naj se priredi igra "Ne da se prevariti," ki jo je spisal E. Kristan in ki izhaja sedaj v Prosveti. Ker ima Prosveta vse pravice do igre, se pooblasti v to izvoljeni odbor (Chas. Vesel, F. J. Aleš in A. J. Terbovec) da vprašajo glavni odbor S. N. P. J. za dovoljenje uprizoritve. Imenovani odbor treh članov ima polno moč ukrepati in pripraviti vse potrebno, kar se tiče igre in veselice.

Društvo George Washington, štev. 270, S. N. P. J. v Lyons, Ill. se je pridružilo čikaški lokalni organizaciji in takoj ob pristopu prispevalo $5 v blagajno lokalne organizacije. Društvo se je zavezalo, da bo redno vsaki mesec prispevalo to svoto ($5). Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeti, da bi tudi druga društva naše organizacije posnemala vzgled društva George Washington.

Natančnejši spored shoda, ki ga priredimo 24. marca v prej omenjeni dvorani, bomo objavili takoj, ko dobimo govornike. Sklep seje je bil, naj tajnik pozove pevska društva Lira, Slovan (iz So. Chicage) in novoustanovljeno pevsko društvo Sava na sodelovanje pri tem shodu.

Razvite kar najživahnejšo agitacijo za ta shod, da se s tem pripomore k obilni udeležbi.

Frank Zajc, tajnik.

Širom Amerike

POZIV ZA PROSTOVOLJNE LADJEGRADNIŠKE DELAVCE USPEH.

Chicago, Ill. — Pondeljek je bil prvi dan, ko so pričeli nabirati delavce za prostovoljno ladjegradniško rezervno armado. Takoj prvi dan se je priglasilo v Chicagu nad štiri tisoč delavcev.

Ugodna poročila o naboru prostovoljne delavske armade prihajajo iz vseh krajev države Illinois. Povsod so imeli uradniki polne roke dela.

Vlada išče kot prostovoljce take delavce, ki znajo sukati in rabiti orodje.

DVA DIVIZIJSKA NAČELNIKA IMENOVANA.

Washington, D. C. — Poluradno naznanjajo, da sta imenovana dva divizijska šefa v novoorganiziranem generalnem štabu.

Vnakupovalni in potrebščiski diviziji je šef brigadni general Palmer Pierce, ki je še le pred kratkem postal general.

Šef skladiščne in vozniške divizije je generalni major George Goethals.

Zdaj ostanejo še tri divizije, za katere vojni tajnik imenuje šefe.

Diviziji za armadne operacje bo najbrže načeloval generalni major Peyton March, šef generalnega štaba.

SLADKOR DOSPEL V CHICAGO, MOKE ŠE NI.

Chicago, Ill. — Po izjavi Robert Stevensona jr. je dospelo v nedeljo in pondeljek toliko sladkorja v Chicago, da je odvrnena kriza.

Na potu v Chicago so železniški vozovi, naloženi s sladkorjem, ki so pa zaostali na železniških postajah radi ovir v železniškem obratu.

Zaloge moke niso velike in situacija je resna.

Gospodinjam bodo dovolili, da dobe dva funta bele moke, če kupijo dva funta druge moke, ako se položaj ne spremeni.

ZDAJ ZAHTEVAJO MEHIKANCE MESTO KITAJSKIH KULIJEV.

San Francisco, Cal. — Urednik Barry, ki urejuje "San Francisco Star", pravi, da so kalifornijski podjetniki popustili zahtevo po importiranju kitajskih kulijev in sedaj zahtevajo uvoz Mehikancev.

Podjetniki so se prepričali, da vlada ne bo dovolila uvažati kitajskih kulijev in poprijeli so se agitacije za uvoz mehiških delavcev, ker upajo, da dosežejo uspeh.

DAVKI IN JOHN D. ROCKEFELLER.

Cleveland, O. — Zangerle, avditor za okraj Cuyahoga, je obvestil davčni department v New Yorku, da je John D. Rockefeller v letu 1914 lastoval v tem okraju 247,692 delnic Standard Oil družbe, ki so vredne $569,000,000 in pravo lastnino v vrednosti $311,-000,000. Zugerle pravi, da Rockefeller lastuje še mnoge miljone v United States Steel korporaciji in v drugih delnicah. V štirih letih je pa plačal manj kot $10,-000 davka v Clevelandu.

Rockefeller je porazil oblasti v Clevelandu, ki so zahtevale, da plača več davka, na ta način, da je izjavil, da prebiva v New Yorku. Zdaj je okrajni avditor naznanil stvar oblastim v New Yorku, da ga pritisnejo za davke.

TEŽKA OBSODBA ZANIKANA.

Camp Devens, Aqer, Mass. — Podpolkovnik E. K. Massee, divizijski avditor, zanika, da je bil William Nimke, sarženT 301 ženijskega polka obsojen od vojnega sodišča na 35 let ječe in težko delo v zvezni kaznilnici.

Podpolkovnik Massee pravi, da je sodba vojnega soda, neveljavna, ker ni bila predložena njemu v pogled in ni bila potrjena od vrhovnega avditorja v Washingtonu in tukajšnjega divizijskega poveljnika.

Zdaj se uvedli preiskavo, če je bil Nimke res obsojen na 35 let in če je take informacije podal kateri oficir. Vsakega oficirja od-pusté nečastno iz armade, če pronajdejo, da je razglasil sodbo vojnega soda. SarženT Ninke je obtožen, da je rekel, da bi se podal, če bi na bojni fronti srečal nemško patruljo, četudi bi bila njegova močnejša. Dejal je tudi, če ga pošljejo prek morja, da bosta njegov oče in brat prijela za orožje proti Združenim državam. Neka druga njegova izjava se glasi, da se bo bojeval za Združene države, dokler ga obdrže na tej strani oceana.

WEINBERGOVA OBRAVNAVA PRIČNE DANES.

San Francisco, Cal. — Državni pravdnik je apeliral, da naj se z Weinbergovo obravnavo počaka, dokler ni rešen apel Thomas S. Mooneyja. Višji sodnik George H. Cabanus je odredil, da vzlic tem apelu prične obravnava proti Izrael Weinbergu dne 13. februarja t. l.

Weinberg je obtožen, da je sodeloval pri bombnem napadu na demonstraciji za vojno pripravljenje.

VLADA ZAHTEVA ODPOŠILJATEV RIŽA.

Lake Charles, La. — Lake Rice Milling kompanija dela priprave, da odpošlje 250,000 vreč riža za vlado. Vlada je naročila 50,000 ton riža in sedanja pošiljatev znaša četertino naročila.

Živilska uprava je odposlala sledečo brzojavko:

"Pripravite se, da odpošljete 50,000 ton riža, lep in izbran modrorožnat 7¼ in 7 ena osminka centa; lep in ibbran japonski 7 in 6 serem osmink centa; vse cene veljajo v mlinu.

Voznina do New Orleansa ne več kot 15c za 100 funtov. Brzojavite, koliko ga imate pripravljenega enake vrste, da ga pošljete v bližnjih 30 dneh.

FARMARJI, KI SADE SLADKORNO PESO, ODKLONILI CENO.

Salt Lake City, Utah. — C. G. Patterson, tajnik farmarske organizacije, katere člani sade sladkorno peso, je izjavil, da večina farmarjev pravi, da ne bodo sadili sladkorne pese za tovarne v državi Utah, ako jim ne ponudijo višje cene. Paterson se je ravnokar vrnil iz Washingtona, kjer se je posvetoval o položaju z živilskim upraviteljem Hooverjem.

Patterson je rekel, da farmarji niso zadovoljni s ponudbami sladkornih kompanij. Družbe so jim ponudile $8.50 za tono sladkorne pese in farmarji izjavljajo, da taka cena ne krije produkcijskih troškov.

Konzervatizem v politiki.

(Nadaljevanje)

Med potrebami višjevrstnih posameznikov ter obstoječimi razmerami in institucijami, obstoja nujno vedno gotova razdalja v tem smislu, da odgovarjajo razmere in uredbe povprečnosti ne pa onim posameznikom, katerí jih smatrajo za zastarele, pomanjkljive, neracijonalne krivične, škodljive, itd. Zato se ne daje in se najbrže ne da uresničiti vse takoj, kar bi želeli nadpovprečni posamezniki, temveč še le tedaj, ko bo uvidela povprečnost dotične skupine potrebo in korist reforme ali novotarije. Ako se upira manjšina z silo novim idejam, reformam in novim oblikam se pojavi mnogokrat nasilna reforma, oziroma revolucija. Bistvene razlike med reformo in revolucijo ni: le reakcionalni dlakocepec bo hotel delati razliko Za vsakega razumnega človeka je revolucija nagla reforma in reforma počasna revolucija.

Ko so dosežene reforme in ko so vpeljane novotarije se sprijazni polagoma navadno tudi ostali del, tako da se zdi končno vsem samo ob sebi umljivo to, čemur so se upirali njih predniki; čudijo se celo, kako se je mogla upirati nekoč večina temu, za kar re je borila manjšina. Skoraj vsaka nova ideja, vsaka nova politična smer ima v začetku malo pristašev in mnogo nasprotnikov kakor nas uči zgodovina.

V primitivnih socialnih skupinah se vrši napredek tako počasi, da se ga ljudstvo sploh ne zaveda. Ker se tu ne pojavljajo nikake velike diference med posameznimi člani skupine, zato tudi ni videti nikakih bojev nazorov, idej, principov in interesov. Zakon vstrajnosti vlada tu nad vsemi enako. Zrastočim napredovanjem je postala diferencija vedno večja in večja in intelektualne razlike so se vedno bolj širile. Nekateri so se povspeli visoko na razvojni lestvici, drugi so ostali v nižavah. Za nadpovprečne elemente je postal vpliv socialne vstrajnosti vedno bolj občuten kot velikanska ovira reform in razširjenja novih idej, nazorov in načrtov, katere ustvarjajo ravno višjevrstni posamezniki.

Kakor hitro pride posameznik na tako visoko intelektualno stopinjo, da se zaveda temeljnih prirodnih zakonov, da pojmi pravilno razvoj in napredek in spozna bistvo konservativnosti, je dan glavni pogoj, da se oprosti vplivu sile vstrajnosti, kateri je podvržen v večji ali manjši meri vsakdo, ki se ne zaveda tega prirodnega činitelja. Kadar se bo povprečnost merodajnih činiteljev v civilizirani človeški družbi jasno zavedala, da je konservativnost ovira napredovanja, takrat bo jasno razumevanje novih socialnih potreb, novih idej, nazorov in načrtov zadosten vzrok, da se novim družabnim potrebam zadosti, da se sprejmejo novotarije in reforme brez upora in brez ozira na preteklost in brez obotavljenja realizirajo, ako je količkaj upanja in verjetnosti, da pomenijo zboljšanje in olepšanje družabnega življenja.

Danes smo še zelo daleč od tega oddaljeni. Konservativnost igra še vedno veliko ulogo in ne samo med neizobraženimi temveč tudi med t. zv. "akademični" izobraženci, kar je jasen dokaz, da oficijelna akademična učenost ni v stanu premagati konservativnosti, katera se druži navadno z skepso in pesimizmom. Naša oficielna vzgoja odgovarjajoča sodobni povprečnosti, goji še vedno čislanje starega in poje slavospeve na minulost, kar je ostalo še iz onih zarjavelih dob, ko je prevladoval nazor, da je bila minulost boljša kot sedanjost. Ta nazor najdemo še danes pri starih ali pa neizobraženih ljudeh, ki ne pojmijo razvoja in napredka. "Zlati stari časi" je izraz teh ljudi. Skoro vsa verstva govore o nekem raju v začetku sveta. Moderni, znanstveno misleči človek, stavi raj in "zláte čase" še le v prihodnjost, katero si priborе višjevrstni elementi v stalnem boju s konservatizmom.

Ako pogledamo nazaj v minulost n. pr. v srednji vek vidimo grozni boj napredka s konservativnimi silami v krasnih vzgledi. Galileo Galilei je moral v ječo ker se je predrznil izreči predrzno novotarijo, da se zemlja vrti okoli solnca. Znanstvene pridobitve takratnih izredno razvitih možganov so se morale skrivati pred oficijelno javnostjo. Izrabljenje in poraba novih nenavadnih idej je bilo nevarno početje in marsikateri je dal za svoje novotarije svoje življenje. Ko so dobili Španci srednjo Ameriko v svojo oblast, so se začeli tudi baviti z načrtom prekopati panamsko ožino; tu pa so vstali jezuitje in začeli protestirati proti bogokletni novotariji, češ, bog bo kaznoval predrzne projektante, ki hočejo popravljati božje naredbe. Francoska akademija je proglasila v 18. stoletju letanje v zraku za nemožno in absurdno in še pred 20 leti je bilo mnogo ljudi, ki so v svoji prevzetni konservativnosti a priori zanikali da bi letal kdaj človek po zraku. Znan je kolosalni upor konservativne mase proti vpeljavi strojev, posebno pa železnic. Pa vse je bilo zastonj, zmagal je končno po ljutih bojih vedno napredek.

Danes je pripravljen skoraj vsak količkaj bolj izobražen človek vporabljati in sprejemati najnovejše znanstvene pridobitve, izkušnje, metode in stroje. Iz tega sledi da je zgubil zakon vstrajnosti na polju znanosti in tehnike svojo nekdanjo moč. Danes sta znanost in tehnika oni kulturni polji, kjer se smatrajo novejše pridobitve za boljše kot pa starejše. Vsaka nova ideja, vsak nov načrt se skuša takoj realizirati.

(Dalje prihodnjič.)

Vaš sosed morda še ne ve, da je dnevnik "Prosveta" zelo priljubljen pri svojih čitateljih. Opozorite ga!

JAVNI PREKLIC.

Cenjeni:—

S tem želim obvestiti vso slovensko javnost potom tega oglasa v tem listu, da so vsa sumničenja in besedičenje o Jakobu Ambrožiču, 418 Pierce St., Eveleth, Minn., neresnična.

Želim tudi obvestiti slovensko občinstvo, da kolikor jaz poznam gospoda Jakoba Ambrožiča, je oženjen, značajen, pošten in vreden vsega spoštovanja od rojakov v okolici kjer živi in vsepovsod. To izjavljam podpisani s spoštovanjem do njega. **EGIDY KOVAČ**, preje na Evelethu, Minn., sedaj pa v Clevelandu, Ohio.

Proletarec

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati

pravo sliko socializma.

Naročnina znaša $2.00 na leto, $1.00 za pol leta.

Naslov: **PROLETAREC**
4008 W. 31st St.
CHICAGO, ILLINOIS

VELIKI SLOVENSKO - ANGLEŠKI TOLMAČ. Knjiga obsega poleg slov.-angl. slovnice, slov.-angl. razgovore za vsakdajno potrebo, navodilo za angleško pisavo, spisovanje angleških pisem in kako se postane amerikanski državljan. Vrhu tega ima knjiga dosdaj največ slov.-angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za priučenje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca ki bi te knjige ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platno vezana (430 strani), velja $2.00 in je dobiti pri

V. J. Kubelka,
530 W. 145th St., New York, N. Y.
Pišite po cenik slovenskih knjig.

"HRENOLA"

NAJNOVEJŠE VRSTE

GRAMOFONI

ki jih izdeluje edina slovenska tvrdka

FR. HREN & CO.
14 W. Kinzie St., 352 N. State St.
Chicago, Ill.

Naši gramofoni igrajo vse rekorde.

Pišite po slovenski cenik.

Iščemo zastopnike.

Cena je $35.00

Vsak, ki kupi en stroj št. 1918 dobi prosto: "Sinoči sem na vasi bil", "Veseli godec", "Odpri dekle kamrico", "Srečna mladost" plošče. Z naročilom je poslati, Money Order, ali gotov denar v priporočenem pismu.

NEKAJ NOVEGA.

Ali še veste za edino slovensko brusilnico in trgovino s vso brivsko opravo?

Jaz imam v zalogi najfinejše brivne britve, pasove, stroje za striči lase, ter sploh vso brivno in rezilno orodje prve vrste izdelka.

Z britvijo, ki vam jo jaz nabrusim za 25c do 50c si lahko prihranite letno do $35 na zamudi časa in drugih ugodnostih.

Ako je vaša britev dobrega jekla vam jo nabrusim, ako pa vidim, da ni dobra vam jo zamenjam s polnim jamstvom in sicer za 25c do 75c.

Za one, ki se ne znajo sami briti imam na razpolago brivne stroje (Safety Razors), za katere sploh ni treba ne ogledala in ne luči.

Mnogo jih je, ki zahtevajo cenik mojih izdelkov. Vsem tem naznanjam, da razpošiljam in sprejemam britve, itd. iz vseh držav širne Amerike, sprejemam v popravo tudi vsakovrstne puške, samokrese. Tudi naročujem iste na željo naročnikom. Vedno skušam vsem dobro ustreči.

Vsa dela, popravila ali naročnine, že pošiljajo potom Parcel Poste.

Zapomnite si, da sem edini slovenski špecialist v ti stroki v Združenih državah. Ako mi ni mogoče postreči odjemalcu v njegovo korist in zadovoljnost, naj si vsak blagovoli odrsti blago zastonj.

ROJAKI!

Ako potrebujete dobre britev, škarje, nože, itd. pridite ali pa pišite, na spodaj naznačen naslov, jaz jamčim dobro in točno postrežbo v vašo zadovoljnost.

Ne iščite enakih stvari po lekarnah ali mesnicah, ampak obrnite se do strokovnjaka in gotovo boste dobro postreženi.

Se priporočam vsem s bratskim pozdravom

F. K. BAUZON
CLEVELAND, OHIO. 5920 St. Clair Ave.
Ohio State Tel
Central 3974 K.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let so Trinerjeva zdravila uspešno rabljo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovatelja zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se obrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so ochakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakovrstne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke korenine ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slabosti, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembi šitja ali rodarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem nepreceniljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in otekline itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust, istotako za čiščenje zob, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER
Manufacturing Chemists
1333-1343 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILLINOIS

Glasovi naših republičanov.

ŠLOVENCI V MILWAUKEE!

Lokalni odbor Slovenskega Republičanskega Združenja v Milwaukee, Wis., je sklenil prirediti **v nedeljo, 24. februarja t. l. ob šestih zvečer**

JAVEN SHOD

v Harmonia Hall

za cilje Slovenskega Republičanskega Združenja.

Na shodu poroča član izvrševalnega odbora S. R. Z. Etbin Kristan.

Tukajšnji lokalni odbor pričakuje, da se odzovejo Slovenci v Milwaukee in okolici v največjem številu temu vabilu in tako potrdijo svoje pravo mišljenje.

Slovensko Republičansko Združenje se je porodilo iz ameriško slovenskega ljudstva samega. Ideje S. R. Z. so ideje tega ljudstva. Vsi, ki smo prinesli naprednega duha iz stare domovine čez morje, in ki smo si ga tukaj še okrepčali, želimo za svoj narod, da se reši habsburške avtokracije, da se zedini z ostalimi Jugoslovani in da doseže najvišjo mero svobode, ki je v danih razmerah mogoča.

Kje je Slovenec, ki se ne bi strinjal s temi načeli?

Habsburške dobrote so se najedli vsi narodi v Avstro Ogrski, a gotovo imajo tudi Slovenci v tem dovolj izkušenj. V dobi, ko se rušijo avtokracije, tudi za habsburško ne more biti več prostora. Gospodje po "božji milosti" nam ne imponirajo več; tudi Habsburžani so nam le ljudje, v katerih ne moremo spoznavati nikakršnih nebeških sinov.

Želimo zedinjenje Jugoslovanov. Želimo ga zato, da postanemo močnejši. Združene moči napravijo iz nas lahko faktorja, ki bo uspešno sodeloval pri splošnem napredku vsega človeštva. Želimo ga zato, ker moremo le na ta način sami priti do miru in še posebno zato, ker je taka rešitev jugoslovanskega vprašanja nujno potrebna za svetovni mir.

Želimo pa tudi svobodne uredbe za svoj narod, in ker je nadaljna povzdiga mogoča le iz republike, nikakor pa ne iz monarhije, pa naj bo kolikorkoli "demokratično" drapirana in zakrinkana, želimo republiko.

Vemo pa, da ne pade narodu nobena svoboda sama od sebe v naročje kakor zrela hruška z drevesa. Brez sodelovanja naroda samega se ne more nobeno vprašanje rešiti po volji naroda.

Omenjena načela so načela Slovenskega Republičanskega Združenja. Organizirati Slovence za delo v smislu teh načel je pa naloga Slovenskega Republičanskega Združenja.

Slovenska naselbina v Milwaukee noče v tem oziru zaostati za drugimi Slovenci v Ameriki, in dne 24. februarja pokaže to na svojem shodu. Treba je, da postane ta shod pravo manifestacijsko zborovanje milwauškega slovenstva; vsi rojaki torej na ta shod!

Lokalni odbor.

Lawrence, Pa. — Pri nas smo zadnje čase postali sa S. R. Z. zelo aktivni. Pričeli smo z malim sestankom, potem smo sklicali shod, temu je sledilo zborovanje zastopnikov vseh društev, dne 17. marca pa priredimo koncert in obenem shod v Presto, Pa., v dvorani izobraževalnega doma. Pričetek ob 2 popoldne. Vstopnina prosta.

Program bo zelo zanimiv: na sporedu so razne pevske točke, godba govorniki, itd. Natančnejši spored bo objavljen v oglasih. Ob tej priliki bo prišel na naš koncert, oziroma shod tudi E. Kristan iz Chicaga. Vso stvar priredi lokalna organizacija S. R. Z. v prid naši propagandi. Agitirajte za obilo udeležbo na tej prireditvi. Vsi katerem dopuščajo okolščine, naj pridejo 17. marca v dvorano Izobraževalnega doma, da užijete nekoliko neprisiljene zabave in čujete moža, kot je E. Kristan.

Zgodovinski dogodki se vrste tako hitro drug za drugim, da jim komaj sledimo. Organizirati moramo vse svoje sile ako hočete, da ne bomo zaostajali. Delovati moramo z vso našo energijo, da nas čas dobi lahko vsak trenotek pripravljene. Ne dopustimo, da bi nas zastopali ljudje, ki jih narod ni pooblastil in ki ne zastopajo naših koristi. Vse dotlej, dokler se ne bomo organizirali v mocno in izpolnjeno organizacijo, ki bo imela svoje krajevne organizacije v vseh slovenskih kolonijah v Ameriki in ko bo širša masa našega naroda v tej deželi tudi čutila z našo organizacijo, vse dotlej smo v nevarnosti, da nas bodo poskušali zastopati razni nepoklicani krogi, ki se bodo na raznih mestih izdajali za zastopnike Slovencev. To se da preprečiti edinole na način, da se vsi oklenemo Slovenskega republičanskega združenja, ki ima jasen in določen program za rešitev jugoslovanskega vprašanja. Mi ne smemo dopustiti ljudem, ki niso še nikdar ničesar storili za slovensko delavstvo, pač pa so mu v premnogih bojih še celo škodovali, da bi nas zastopali. Oni lahko zastopajo sami sebe in par njihovih backov, ki drve za njimi.) Zavedno slovensko delavstvo pa ne potrebuje prav nobenih pastirjev. Slovensko delavstvo je navajeno bojev, in ravno ti ljudje, ki nas danes hočejo reševati, so nam bili nasprotni še vselej, kadar koli smo se borili za izboljšanje naših razmer. Ljudje, ki ne privoščijo boljše eksistence delavstvu, je ne privoščijo niti narodu, kajti jedro naroda je masa ubogih ljudi,, kmetov in delavcev. Edinole zastopniki mase, zastopniki zavedne in čuteče mase zastopajo prave narodne koristi, ki so v soglasju demokracije in bratstvu vseh demokratiziranih narodov.

Učinimo se spoznavati razmere in ljudi, ki delujejo v teh razmerah. Opazujmo delo tistih ljudi, ki se že leta in leta bore za svobodo in življensko izboljšanje revnih delavskih in kmečkih mas proti notranjim in zunanjim sovražnikom in so za to trpeli od habsburških biričev in žandarjev vsakovrstna preganjanja. Zasledujemo delovanje tudi tistih ljudi, ki so zadnje čase zrasli v naši ameriški slovenski javnosti kot gobe po dežju in ki grome kot edini pravoverni rešitelji našega naroda; vsak do, ki se z njimi ne strinja, ga razglasijo za kajzerjevega agenta in avstrijanakta. Iz svojih 'žurnalov' bruhajo vsakovrstne grožnje, prav tako kot so delali v Avstriji. Ti ljudje hodijo po naših kolonijah in prirejajo shode, kjer vam govore o demokraciji in svobodi in vam nasujejo polne peharje puhlih fraz. Vmes pa hvalijo kralja in pripovedujejo o potrebi monarhistične forme bodoče jugoslovanske države in to na tako zvit način, če imajo pred seboj neuke ljudi, ki malo ali nič ne čitajo, da tega niti ne opazijo, vsled tega vidimo, da so pričeli svoje delovanje med ljudmi, s katerimi računajo, da jih bodo najložje pridobiti za svoje nemere. Toda tudi med njimi imajo smolo. Oglašajo svoja zborovanja pod cerkvami na prižnicah potom župnikov in nazadnje se priglasi 5 do 10 ljudi za pristop v njihovo organizacijo. Vse to naj ameriški Slovenci zasledujejo in potem sodijo. Kje so bili tisti možje preje, predno se je pričela vojna in kaj so delali? To je vprašanje, na katerega je potrebno da iščete odgovor vi sami, kar vam bo pripomoglo v veliko boljše razumevanje situacije.

V Penna, je še veliko takih krajev, kjer bi se dalo organizirati lokalne organizacije S. R. Z. Pridite na plan z vašimi mislimi! Samo simpatiziranje ni dovolj. S simpatijami ne bomo narodili ničesar, kajti izvršitev naših programov zahteva aktivnosti in napornega dela. Reforme, ki se približujejo svobodi, niso še nikdar prišle same od sebe, nego so zahtevale silnih bojev, predno so mogoče vrgli par drobtin s svoje mize.

Poučite se natančno o naši republikanski organizaciji in našem programu in če se z njim strinjate, se nam pridružite. Ne obljubujemo ali garantiramo ničesar. To prepuščamo našim nasprotnikom, ki vedno samo obljubujejo in "garantirajo", toda vse njihove garancije so bile dosedaj še vedno čisto navadne pene in "trošt".

Tisti, ki so za schnellerizem in troštanje, gredo lahko v kraljevske vrste, kajti mi jih ne bomo prav nič pogrešali. Dobro bi pa bilo, ko bi se tisti ljudje, ki se sedaj družijo z njimi, vprašali, kako in kje so se trošti in schnellerji borili za Slovence in kje so bili takrat, ko so se ameriški slovenski delavci borili v industrijalnih bojih za svoj obstanek.

Ti ljudje nam očitajo, da smo za, vedeni in da smo se vsedli na limanice gotovim ljudem, ki zasledujejo svoje lastne interese. Le polahko gospodje; če bi nas bilo tako lahko dobiti na limanice in vaše vado, bi vi bili prvi, ki bi nas vjeli. Toda to se na vašo žalost ne zgodilo, kar je znamenje, da znajo Slovenci v Ameriki misliti s svojim lastnim razumom. Mi ne gremo na vedo nikomur. Predno so se ameriški Slovenci združili v S. R. Z., so dobro premislili vso stvar, in ko so spoznali ideje in cilje, so se z vso vnemo oprijeli dela v organizaciji. Ne mi, nego vaši pristaši so se vjeli na limanice. Vsaka ujeta stvar pa išče samo prilike, da ubeži in to se bo zgodilo tudi z maloštevilnimi pristaši kraljevske Jugoslavije.

Mi bomo pa delovali naprej po poti našega programa, pa naj izpadejo razmere v domovini kakorkoli hočejo v tej vojni. Če se ne bo končala tako, kot mi želimo, ne bomo vrgli puške iz rok, nego bomo naš boj za Jugoslovansko federativno republiko vršili naprej, kot smo ga vršili že davno pred to vojno. Principi demokracije so nepremagljivi. John Trčelj.
tajnik lokalne organizacije SRZ.

Collinwood, O. — Vabilo na javni ljudski shod, ki ga priredi lokalna organizacija S. R. Z. dne 17. februarja ob 2. popoldne v Stakličevi dvorani. Glavni govornik bo Matt. Petrovič.

Namen tega shoda bo pojasniti širši publiki koristi, ki bi jih imeli jugoslovanski narodi, če se združijo v Jugoslovansko federativno republiko. To idejo zastopa in se bori zanjo tisoče ameriških Slovencev, združenih v Slovenskem republičanskem združenju.

Sedanji krvavi ples bo prinesel velik preobrat, ki ga že toliko let željno pričakujemo. Da bo preobrat na slovenskem jugu tak, kakoršnega mi želimo, moramo izrabiti te, zgodovinsko važne trenotke. Današnje razmere zahtevajo od nas vsestranskega dela. Ljudstva v Evropi se upirajo in se otresajo stoletnih okovov. Mi moramo biti pripravljeni, da ob času potrebe nudimo našemu narodu vsestransko pomoč. Vsi tisti, ki čutijo z našim narodom in so pristaši resnične demokracije, so z nami. Tisti, ki še niso, jim je treba pojasniti naše namene in naše cilje. Vsled tega vsi na shod 17. februarja! Karol Kotnik.

Terre Haute, Ind. — Pred kratkim sem čital v Prosveti dopis iz tukajšnje naselbine, kjer pravi dopisnik, da pri nas ni resnih nasprotnikov proti S. R. Z., nego da se ljudstvo po večini strinja z idejami, ki jih zastopa S. R. Z., pač pa da smo vse preveč indiferentni da bi pričeli s kakim delom in kaj pripomogli v delu, ki ga vrši omenjena organizacija., Pritožuje se čez društva, ker zavlačujejo stvar. Moje mnenje je, da bo še najboljše, če pisec omenjenega dopisa skliče javni shod, kjer se bomo o stvari natančnejše pogovorili. Društvenih sej se udeležuje le malo število članov, vsled tega je treba agitacije od zunaj. Takoj, ko se prične agitacija izven društvenih sej, sem prepričan, da se bodo tudi tukajšnji Slovenci zavzeli za S. R. Z. in mu pomagali. P. Ž.

Cleveland, Ohio. — Naši clevelandski "mamici" ni bilo prav. Popraskala se je uši pa so skakale po clevelandskih ulicah. Pogledala je slovensko slovnico in poiskala najboljše in najduhovitejše izraze pesimističnega sistema. Imajo jih na razpolago, ker težko se ji zdi, če ji kdo dela konkurenco. Imeti patent je vse drugače, kot pa to delati na "vero." Oh, kako srečni so naši "žurnalisti!" — Blagor jim, če imajo upanje, denar pa v žepu.

Humoristi in žurnalisti so si navadno vedno v laseh. Zakaj? Čestokrat jim povedo — resnico. No, midva z g. Pircem, urednikom C. A., še nisva prišla tako daleč, ampak nekaj med nama ni prav. Eden pa mora imeti prav, če ne, si lahko seževa v roke, pa greva k ribcam spat, ko jim je tako gotko pod ledom, da še nobena ni pomolila glavice skozi led.

Tega najbrže ne bo treba, ampak bolj pametno je, da se pomenimo, kje smo pravzaprav. Potem pride tudi vprašanje, če smo Slovenci, nazadnje pa še eno vprašanje: Če kot Slovenci znamo tudi slovensko govoriti.

Upam, da smo!

Gospod Pirc, tudi meni se je zdelo, da Vam ne bo prav, ko boste videli poročilo o shodu S. R. Z. v listu "Prosveta." Toda bil sem toliko predrzen, — po Vaši logiki povedano, — da se nisem spomnil na Vašo osebo, če bo s tem zadovoljna, ali ne. — Mea culpa! — Kar je, je! Oprostite, lepo prosim! Nič več ne bom kaj takega zagrešil, ampak povedal Vam bom še več, da se spoznamo po obrazih, po oliki, po lastnostih in politiki. Sedaj je čas.

Po obrazu se lahko človeka spozna, če se mu pogleda v oči, vsaj po zunanjosti. Dobro! Kaj pa če človek gleda v tla, kot, da išče izgubljene značaje nekdanje preteklosti, zraven pa se še ogne. — Po oliki ga spoznaš. No, vsaj že prvo spada sem, pa vendar lahko naredimo dve točki, da štejemo na prste. Olikani ljudje se danes pozdravljajo. Če odzravi, ga že poznamo. Pozdraviti je uljudnost, odzdraviti pa — dolžnost, veste g. urednik, pa magari, če pozdravim jaz?! S. N. Čitalnica ima "Knjigo o lepem vedenju;" izposodite si jo samo za kratek čas.

Človeške lastnosti! Te pa so različne. Verjamem. Posebno, če se jim pridruži dobičkaželjnost brez sramote in vpliva, zaupanje v samega sebe, osebni absolutizem in mnenje, da so vsi ostali Slovenci v Clevelandu neizobraženi, starokrajski "kmetavzarji" in da je za **naše Slovence vse dobro.** Ne! Tudi oni so postali nezadovoljni tudi oni hočejo kaj novega in boljšega. Pustimo lastnosti!

Politika! — Ta pa je vsa hudičeva v Clevelandu. Eden jo gotovo brea, če na dva. Politika pa je beseda, ki dosti pove o človeku, kaj da je pravzaprav. Vsakdo, kdor je le nekoliko prebrisan, pa že govori o politiki. Kakor nalezljiva bolezen je, ki marsikoga pokoplje, če menja kopeli. Mrzlo, gorko — dvakrat bolj mrzlo, potem za tropične kraje primerno, no, kakor že gre.

Republikanci, — pred mesecem rojeni "boševiki" — brez nemškega "von," so tudi all right, gosp. Pirc! — Kaj ste rekli? — O, hvala za pojasnilo, no, potem pa naprej. Republikanci so postali smešni. Pišejo v "Prosveti" — silovito klaverna poročila, toda na srečo niso nevarni — tako nekako mi je odgovarjal urednik C. A. Zaobrnite list, berite njegov uredniški članek. Malo več soli! Potreba je celo analizirati cel odstavek, da vemo, kaj hoče povedati. Fantje porabijo preveč papirja. To jih peče. Fantje že nekaj govorijo in pišejo, ko so včasih molčali možje. Gotovo ni nekaj prav. — O, to je predolgočasno.

Pa začnimo!

Iz oči v oči, glavo pokoncu in lepe besede. — Malo vprašanj! Nekoč je izšla krfska deklaracija, zakaj je C. A. takrat zapisala te besede: **Tukaj se ločijo naša pota?** V Chicagi se je vršila ustanovna seja S. R. Z. Kdo je črno na belem pozdravil in odobraval njih delovanje? Kdo je tiskal knjigo "Slovenija vstani?" Odgovor je lahak. Urednik C. A. ni razumel deklaracije, pa je napačno tolmačil njen pomen in s tem zapeljal druge. Ne! Če bi bila to resnica za tiste čase, bi še kakšen drugi "žurnalist" pisal v Chicago priljubljeno pisemce in tako naprej.

Jeli to značaj? — So li šli v Kurjo vas rib'cam pet? Tudi značaj se lahko proda v štacuni na vago, ali na očesno vrednost.

Ha, klaverni shod. Na tem shodu so znašali prostovoljni prispevki čez $27. Ko pa je govoril srbski stotnik g. Fen, pa je bilo v klobuku le 5c (pet centov ali "nikel"): Kateri shod je bil klaverni? Shod S. R. Z., kajne, gospodje pri C. A.! Le zavijajte, dokler bo šlo. Priporočal bi pa (seveda na prosto voljo), da vsaj A. C. napiše, oziroma opiše shod, kot sem ga jaz. Prav vesel bi bil jaz in marsikdo drugi. Niste zmožni? O ste, toda ne marate. Imate patent, s katerim izdelujete samo hvalo, ki se prime povsod, kamor pade.

Če se pa hočete pripraviti na boj, pa se udarimo, toda za — resnico, ki je samo ena. Za resnico nas je po številu, a kje so danes Vaši pravi prijatelji?

Ni jih!

Še tisti, ki pravijo, da so, se vam smejejo. Tudi vam se bo plačalo po denarju . . ., meni pa v prihodnji C. Ameriki. Pa jo ne pozabite prinesti v našo hišo!

Janko N. Rogelj.

DOPIS.

Izza clevelandskega "fenca".

Bil godec zagodel je kotiljon,
vsi vprašajo, kje mladi baron. . ?

"Ha — ha! — Kje pa je? Vsaj ima črno brado, črne brke, črne oči, črne obrvi, izgleda kot črnopolti Arabec, pa ga že iščem cel večer, . . . ta mrha, kozjebradska . . . .!" je žvrgolela" ongava mama, kot spomladanski škrjanček. Zopet druga "ongava" mama me je vprašala: "Ti, Rogati, danes pod nosom "osati" Janko, ga že imaš, če ne, ga "lov še"!

Poznate ti dve mamici! Zakaj ne? — In hočete, da vam predstavim našega "Potapljača", novoprekrščenega Taucherja. O ja! Ga že poznate. Sedaj poznate vse.

Že zopet se je priklatil v naše kraje, kocinasti Tauchar. Tako nekako se bo začela povest, ko bodo pisali naši otroci o strašnem človeku iz divjega zapada. Ni čuda! Vse se ga boji, trepeta in joče, kadar on prihaja med nas. Postali smo pokorni in pridni, če nam pove kaj o praktičnem podeljevanju klofut. — In zadnjič je bil on pri nas v Clevelandu. Povsod ga je bilo dosti, na cesti, v zraku, pri "fenci", a največ na "ofeeti". Mikale so ga naše solučne rože, collinwoodske dišeče vijolice itd. Eksekutiva naših bečlarjev je obdržavala nočno stražo. Vse je bilo v redu do časa, ko pride po Tavčarja solnčna roža. Obsojen je bil, da zavrti sebe in solnčno rožo pri "povštertancu." Pri tem je pokazal strahopetnost zapadnih pečlarjev, da sem vzdihnil: "Prvi razred: Drva. . .' drugi razred: Polena. . .!" — Zadostuje! Enega izmed teh si lahko izbere on, ker z neokretnostjo še tega ne zasluži. Da ga je videl Terbovčev Tone, najbrže bi dejal: "Oh, Tavčar, zakaj vsako leto vlečeva ploh? Letos pa se zarotiva, da prvo, ki me bo vprašala: "Če me hočeš, pa Te vzamem", tudi na jezo vseh bečlarskih bogov poročim. Posmejal bi se on in potrjeval: "Pa se dajva v Kristusovih letih!"

Odšel je Tavčar, noč ga je vzela. . . mi pa veseli. . . Clevelandske solnčne rože pa govorijo o tistem plesalcu, ki ni doma iz Clevelanda, pa ima rad (—), in kdaj zopetr pride? (Moja želja je, da bi ga le več ne bilo. Kaj bi samo strašil naše male devojčice?)

Oni dan, ko so erijske nimfe, boginje in copernice razdrle svoj "status quo" in pričele z "eo ipso", so tudi meni zašumeli razgreti možgani. Zakaj, sam nisem vedel? Zato pa sem gledal debelo pet dni skupaj. Poleg tega se me je oprijel še sv. Vida ples. Že sem obupal sam nad seboj ter se pripravljal na smrt. Iz oči mi je kapnila solza, usta so vlekla na jok s pristavkom: "Ne sina, ne hčere po meni ne bo. . ." Jaz pa v jok! Veste, 'mal' sem jokal, mal' pa ne. Ostali pečlarji pa vesel', ker mene ne bo. — Ta ceremonija bi se gotovo končala s smrtjo Rogatega pl. Osata, da ni on spoznal hudovnosti tega sveta.

Kaj je bilo, pa ne povem, bi se preveč smejali. — Če ste preveč radovedni, pa si kar mislite, da niste nič čitali o tem, pa bo all right!

Zaljubljen sedaj nisem, odkar je zmrznilo jezero. Kdo bi ljubil v teh časih? Magajna bi že, pa ga je sram. Poleg tega pa je še fotograf. Fotografira jo, pa jo ima in to njemu zadostuje. (Sic transit gloria longal!) Tako pa ni duše, ki bi ljubila. No, pa vsaj ljubezen je rastlinca, ki vspeva le spomladi. Kakor nalašč za bečlarje. Kadar je mraz, se bolj izplača vleči ploh, kot stikati in prezebati okrog zasneženih fencev. Človek se vsaj ogreje. — Tudi Gajžla pritrjuje temu navodilu. Peš hodi iz Chicage v Cleveland, da si ogreje zastarelo krv. Zraven pa toži, da so presadili solučne rože iz republičanskih vrtov na kraljeve zelnike. V Chicagi morda že, ne pa pri nas! Grejo rajši v cerkev, pa so na gorkem. Sploh se strinjam s Faletičem, da se čudno sliši: Pečlar — republikanec. — Šleva, strahopetec, ničvrednež, fantje z belo plešo itd., bi bolj pristojali za besedo pečlar. Kaj boste pečlarji? Ženite se kot jaz, da boste začasni ženini.

Par dni nazaj ali naprej, vsaj je vseeno, je pri nas v Clevelandu žvižgalo in jokalo, tako je bilo mraz. Besede so se kar ob oknih prijemale kot muhe poleti. Drugi dan pa smo jih obirali in devali v košarice. Sosedova "soseda" mi jih je prinesla pol koša. Pobral sem jih. Drugi dan sem jih ogrel in pričele so govoriti: Tam v Chicagi je dr. "Nada", vsaka solučna roža je "nada" peč. . ., vsak pečlar je "nada" solnč. . ., in "nada sama je nada nade", in cela slovenska Chicago je zopet "nada" vseh. Vsi žive, rastejo, umirajo od same "nade". Kadar pa ima dr. "Nada" veselico, se te "nade" pomnožijo z "nadami". Vsak je takrat poln raznovrstnih "nad" z "nado" da se mu v božjemu imenu in "nadi" vse prav izteče. Čestokrat pa je zadnja "nada", da bi srečno prišel domov in z "nado", da bo zjutraj ob času zaspal, ne, vstal, spi drugo jutro do devetih brez "nad" z "nado", da ne bo nihče o tem izvedel. Naposled pa si z "nado" obriše pod nosom. Tako se pravi živeti z "nadami, brez nad, med nadami in poleg nad." Haha! — Skupaj naj bi djali vse "nade" in spravili pod led za poznejše čase. Srečni so taki pečlarji, ki ljubijo "nado z nado," da "nada" prinese boljšo "nado". — In blagor njim, ker njih bo pečlarsko krajlestvo. Amen!

Clevelandčani smo drugačni. Pri nas pa pravimo: "Naprej z Jadransko Vilo" čez belo Ljubljano na "Balkan", da "Napredne Slovenke" odnesejo "Vodnikov Venec", če ne, se je zastonj rodil reformator "Primož Trubar" itd. Tako! Ne pa z "nadami" frfotati za "fenci."

Tudi jaz sem brez "nade". . in. . "nada" je moja družica z "nado", da ne bi dobil po nosu od kake "ne-nade" iz Chicage.

Ne, povejte jim, čitatelji, da se norčujem. Če boste molčali, bo pa ena izmed teh "ne-nad" v kratkem moja.

V "nadi", da smem podpisati svoje ime "brez nade". . .!

Janko N. Rogelj.

Naznanila in vabila

Klein, Mont. — Naznanjam članom društva Slovenski Napredek, št. 132, S. N. P. J., da se naše redne seje vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob poldveh popoldne v dvorani Klein. Udeležujte se rednejše in v obilnejšem številu društvenih sej in plačujte mesečne asesmente pravočasno. Plačujte ga, če le mogoče na seji; če se je ne morete udeležiti sami, oddajte svoto kakemu bratu, ki je bo oddal za vas. Če tudi to ni mogoče, mi ga prinesite na dom. Tajnik ne bo hodil od hiše do kolektal asesment. Vsakdo naj sam izpolnuje svoje dolžnosti napram društvu in jednoti. Tajnik bo pa tudi vestno vršil svoj posel. — Pri plačevanju asesmenta, imejte pripravljen drobiž, da bo šlo delo hitreje izpod rok. — John Miklich, tajnik.

Cleveland, O. — Naznanjam članom društva Primož Trubar, št. 126, SNPJ, da sem se preselil iz mojega prejšnega stanovanja 5027 St. Clair ave. na moje bivše bivališče 4126 St. Clair Ave., po domače k Mike Kosu. — V vseh stvareh ,tikajočih se tajnikovega urada se obračajte v bodoče na novi naslov. Uradne ure so od 6. do 7. zvečer. Asesment bom prejemal na domu samo 22.—24. v mesecu, ne pa kadar bi si kdo zmislil in to le od 7. do 8:30 zvečer. Upoštevajte to naznanilo. — Joseph Pogačnik, tajnik. (2x)

Calumet ,Mich. — Naznajam članom društva Bratska Sloga, št. 62, S. N. P. J., da se prihodnja seja vrši tretjo nedeljo meseca februarja ob 2. popoldne. Ker bo dnevni red te seje zelo važen, je želeti, da se je vsi udeležite. Kdor se je ne udeleži, se bo postopalo z njim po sklepu društvene seje. Izvzeti so le bolniki in tisti, ki jih dela zadržuje od udeležbe. — Kateri se niste dobili jednotinih stenskih koledarjev, jih dobite lahko pri prihodnji seji, ker jih imam še dosti na razpolago. Koledarji so jako lepi in so vredni, da se jih poslužite. — Tajnik je prejel nov članski imenik, ki bo za društveno poslovanje jako izvrstna knjiga. Vsled tega prosim vse člane naših društva, da mi pošljejo svoje natančne naslove, kdaj so bili rojeni in kje, datum pristopa v društvo in vse te podrobnosti napišite razločno in natančno, da mi olajšate delo. Na ta načila mi omogočite natančnejše poslovanje v društvu, posebno kar se tiče bolniških obiskovalcev, ker bomo imeli natančne naslove vseh članov. Vsak, kdor se preseli, naj mi pošlje svoj stari in novi naslov. To je potrebno za boljšo kontrolo pri društvu. — Peter Paslch, tajnik.

Člani S. R. Z. v Clevelandu, O., vabljeni se prihodnje redne seje, ki se vrši dne 17. februarja v Jos. Birkeci dvorani. — Pripeljite s seboj vaše znance in prijatelje, da se pouče o nalogah S. R. Z. — Seja se prične ob 2. popoldne. — Odbor krajevne organizacije S. R. Z. v Clevelandu.

Denver, Colo. — Pozivam člane in članice društva Columbine, št. 218, S. N. P. J., da se zanesljivo udeleže seje, ki se bo vršila dne 17. februarja v naših prostorih. Na dnevnem redu imamo zelo važne zadeve, katerih se more rešiti samo par članov, pač pa celo društvo. Izvzeti so samo bolniki in tisti, ki morajo delati ob času, ko se vrši seja. Pričetek seje točno ob 2. popoldne. Vsak dober član, ki se zanima za društvo in jednoto, mora biti navzoč. — Erazem Gerbe, tajnik.

IZ GLAVNEGA URADA.

IZ URADA PREDSEDNIKA GL. POROTNEGA ODBORA.

Naznanjam članstvu S. N. P. J. kateri imajo kake stike z glavnim porotnim odborom, da v bodoče pošiljajo vsa pisma na naslov: **Ant. Hrast, Gen. Del. Canonsburg, Pa.**, in ne več v New Duluth Minn., ker sem se preselil.

Anton Hrast, predsednik gl. porotnega odbora.

IZ GLAVNEGA URADA BLAGAJNIKA.

Prosim, da mi blagajnik društva Napredni Slovenci štev. 254 S. N. P. J. v Bon Air, Pa. naznani svoj pravilni naslov, ker mi je pošta na njega naslovljeno pismo vrnila.

Anton J. Terbovec,
gl. blagajnik.

IZ GLAVNEGA URADA TAJNIKA.

Opominjam tajnike, ki še nimajo pisalnega papirja in ubranijo listke za naročnino papirja, da jih pošljejo na gl. urad do konca meseca februarja, da se jim pošlje papir. Vse naročnine, ki despejo pozneje, se bodo za vrgle. Tiskarna izjavlja, da papir in koverte za društva je mogoče dati po nizki ceni le tedaj, če ni manj kot 10 naročnin skupaj.

J. Verderbar, tajnik.

Račun

med jednoto in društvi meseca januarja 1918.

Št. dršt.	Vplačila	Izplačila
1	$ 249.63	$ 28.50
2	737.55	125.00
3	227.55	207.00
4	103.09	37.00
5	1163.09	470.00
6	254.79	134.00
7	88.12	—,—
8	223.66	—,—
9	—,—	164.00
10	393.18	45.00
11	122.85	82.00
12	207.32	166.00
13	220.94	92.00
14	376.54	—,—
16	435.45	137.00
17	215.38	—,—
19	145.85	91.00
20	430.40	198.00
21	304.35	145.00
22	198.32	238.50
23	56.56	42.50
24	121.06	22.00
26	82.75	12.00
27	161.12	246.00
28	111.76	16.00
29	173.78	109.00
30	84.54	116.00
31	53.51	—,—
32	128.26	126.00
33	241.42	78.00
34	312.60	118.00
35	50.35	—,—
36	129.04	377.00
37	45.02	—,—
38	334.56	38.00
39	382.98	88.00
40	104.49	—,—
41	146.23	88.00
42	10.29	—,—
43	188.72	22.00
44	123.79	—,—
46	42.81	—,—
47	—,—	53.00
48	—,—	57.00
49	175.73	44.00
50	195.87	120.00
51	101.38	19.00
52	232.49	63.00
53	394.29	261.00
54	142.20	299.00
55	62.37	62.00
56	60.70	—,—
57	214.97	25.00
58	187.75	5.00
59	220.23	76.00
60	116.31	62.00
61	74.15	—,—
62	221.38	168.50
63	23.27	26.00
64	187.95	173.00
65	392.10	274.50
67	76.40	—,—
68	57.14	6.00
69	635.64	205.00
72	106.30	69.00
74	27.24	—,—
75	216.19	90.00
76	80.33	—,—
77	26.54	83.50
78	49.23	—,—
79	314.15	72.00
80	74.14	10.00
81	141.47	127.00
82	295.20	10.00
83	—,—	46.00
85	101.08	20.00
86	77.95	84.00
87	392.15	281.00
88	268.63	397.00
89	152.48	128.00
90	53.89	24.00
91	197.69	18.00
92	355.89	191.00
93	60.27	—,—
94	72.57	—,—
95	298.80	73.00
96	103.45	348.00
97	251.77	295.00
98	259.23	281.00
99	11.21	—,—
100	27.02	—,—
101	146.81	—,—
102	112.35	100.00
103	66.54	—,—
104	78.07	34.00
105	22.30	49.00
106	471.22	—,—
107	127.82	147.00
108	182.58	104.00
109	237.80	87.00
110	394.29	72.00
111	135.06	63.00
112	231.64	124.00
113	69.06	45.00
114	94.75	109.00
115	160.40	86.00
116	98.80	8.00
117	129.14	72.00
118	161.71	30.00
119	112.53	43.00
120	104.65	43.00
121	747.42	116.00
122	147.29	37.00
123	127.82	109.00
124	404.40	61.00
125	93.25	—,—
126	282.57	73.00
127	16.90	—,—
128	65.61	28.00
129	262.37	115.00
130	138.62	48.00
131	82.96	33.00
132	155.87	11.00
133	45.39	—,—
134	96.25	—,—
135	80.68	34.00
136	37.98	—,—
137	292.49	137.00
138	366.74	70.00
139	120.82	27.00
140	73.66	72.00
141	185.72	182.00
142	708.48	396.00
143	253.68	—,—
144	63.51	26.00
145	85.37	149.00
146	107.08	29.00
147	249.19	99.00
148	46.37	37.00
149	37.84	16.00
150	30.30	20.00
153	120.83	72.00
155	—,—	10.00
156	56.82	10.00
157	35.47	—,—
158	85.99	—,—
159	37.83	35.00
160	24.66	30.00
161	89.01	10.00
162	16.74	47.00
163	29.92	18.00
164	40.48	—,—
165	166.12	—,—
166	57.63	—,—
167	45.07	—,—
168	97.30	30.00
169	42.10	27.00
170	86.01	15.50
171	70.80	—,—
172	49.14	—,—
173	218.54	—,—
174	61.39	60.00
175	89.02	—,—
176	82.77	43.00
177	49.33	22.00
178	171.41	101.00
179	22.64	—,—
180	38.69	—,—
181	85.99	47.00
182	383.30	40.00
183	85.51	40.00
184	31.00	34.00
185	81.84	10.00
186	80.45	16.00
187	82.34	25.00
188	92.55	72.00
190	36.79	—,—
191	240.26	236.00
192	67.90	20.00
193	38.04	—,—
194	81.01	—,—
196	31.80	26.00
197	221.75	78.00
198	25.50	—,—
199	89.85	63.00
200	358.32	98.00
202	151.78	34.00
202	84.69	—,—
203	183.43	202.00
204	72.05	—,—
205	105.38	98.00
206	122.10	191.00
207	213.76	206.50
208	57.09	27.00
209	154.73	293.00
210	137.96	—,—
211	—,—	26.00
212	158.83	20.00
213	69.66	96.00
214	38.32	36.00
215	130.52	—,—
216	65.07	22.00
217	58.90	—,—
218	38.27	44.00
219	25.89	—,—
220	99.01	312.00
221	45.59	10.00
223	83.01	54.00
224	60.11	170.00
225	193.20	24.00
226	143.96	10.00
227	66.44	9.00
228	220.77	107.00
229	25.16	—,—
230	281.93	113.00
231	40.06	—,—
232	86.69	53.00
233	67.27	58.00
235	102.30	102.00
236	377.23	427.00
237	25.35	—,—
238	58.69	60.00
239	34.02	—,—
240	82.49	30.00
241	174.63	111.00
242	191.03	16.00
243	12.34	—,—
244	149.00	91.00
245	475.61	—,—
246	52.95	—,—
247	64.51	—,—
248	89.83	118.00
249	23.08	—,—
250	39.16	58.00
251	61.00	—,—
252	25.89	10.00
153	155.90	159.00
254	97.31	73.00
255	150.98	56.00
256	49.52	—,—
257	193.99	73.00
258	150.43	48.00
259	180.27	47.00
260	67.10	21.00
261	38.03	21.00
262	103.53	57.00
263	85.54	10.00
264	52.96	—,—
265	128.04	63.00
266	23.99	12.00
267	111.94	6.00
268	202.40	60.00
269	85.32	74.00
271	107.45	46.00
273	30.74	78.00
274	45.07	—,—
275	80.42	—,—
276	—,—	78.00
277	92.44	—,—
278	64.31	72.00
279	46.08	74.00
280	43.09	—,—
281	83.92	—,—
282	25.40	14.00
283	41.96	61.00
284	387.76	120.00
286	41.44	84.00
287	106.36	74.00
288	95.44	104.00
289	28.44	—,—
290	—,—	13.00
291	14.79	—,—
292	106.97	29.00
293	43.01	—,—
294	27.81	31.00
295	51.84	—,—
296	33.56	—,—
297	179.14	156.00
298	—,—	80.00
299	50.62	10.00
300	208.24	—,—
301	111.53	17.00
302	39.09	17.00
303	68.56	14.00
304	46.19	—,—
305	107.79	—,—
306	67.66	—,—
307	65.97	50.00
308	131.59	—,—
309	44.30	—,—
310	64.55	—,—
312	402.25	—,—
313	118.47	30.00
314	148.28	60.00
315	81.06	83.00
317	52.91	16.00
318	52.72	78.00
319	56.08	—,—
320	32.18	10.00
321	51.77	56.00
322	73.91	10.00
323	197.16	160.00
324	59.19	28.00
325	48.39	35.00
326	20.35	45.00
327	31.76	—,—
328	39.31	28.00
329	43.06	—,—
330	46.43	54.00
331	32.30	—,—
332	71.98	—,—
333	64.18	94.00
334	27.68	—,—
335	35.39	54.00
336	3.25	—,—
337	23.48	—,—
338	25.55	—,—
339	28.51	—,—
340	37.23	60.00
341	37.47	—,—
342	27.90	—,—
343	29.75	—,—
344	26.33	—,—
345	39.86	—,—
	$41586.53	$19391.00

JOHN VERDERBAR, gl. tajnik.

PRI SPREMEMBAH naslovov je vselej treba omeniti poleg novega tudi stari naslov! Pišite imena krajev in ulic zravilno, kakor se pišejo v angleščini. Iš ne bo potem kakih nerodnosti in zmot.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Potrtim srcem naznanjam, sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je preljubi soprog oziroma oče

FRANK INTIHAR

v starosti 45 let preminul dne 23. januarja, t. l., kot žrtev poklica vbit v rudniku. Šel je zdrav zjutraj na delo in nazaj ga ni bilo več. Truplo pokojnega smo pokopali na katoliškem pokopališču s Rev. Mihalčičem.

Ranjki je bil član dr. Katoliških Boržnarjev in društva Sv. Lovrenca štev. 7 S. H. Z. Tukaj zapušča žalujočo soprogo z osmimi še nedoraslimi otroci. Najstarejši je star 15 let in najmlajši pa le 2 leti, ter dva brata in dve sestri v Ameriki, mater in eno setstro pa v domovini.

Ob času mojih tožnih ur za pokojnikom, se najiskrenejše zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so me tolažili in mi pomagali v tem žalostnem času. Nadalje se zahvaljujem vsem tukajšnjim rojakom, kakor tudi onim iz Range, za krasne vence, ki ste jih podarili na krsto mojega nepozabnega soproga in ki ste se udeležili sprevoda in skazali s tem zadnjo čast pokojnem v blag spomin. Velikanski sprevod je dokaz, priljubljenosti pokojnega med tukajšnjimi rojaki.

Prav lepo se zahvalim društvu katoliških Boržnarjev in društvu Sv. Lovrenca za podarjene krasne vence in za njih obilno vdeležbo za pogrebom.

Počivaj v miru preljubi naš oče in soprog. Postal si žrtev svojega poklica, dokončal si trudapolno delo na tem svetu, odšel si od nas, ampak ostaneš nam v spominu nikad nam nepozabljeni.

Še enkrat Ti kličemo počivaj mirno v svobodni zemlji.

Žalujoči ostali:

Mary Intihar, soproga,
Frank, Anton, Joe in Louis sinovi, Mary, Frances, Josefa in Helena, hčere.

RAD BI IZVEDEL

za Johna Govedič, kateri se nahaja nekje v Zedinjenih državah ameriških. Predno je prišel v Ameriko nekako pred petimi leti, je delal na Nemškem v Mars am Reinland.

Če kdo rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga naznani ali pa če bo sam to čital naj se zglasi na naslov:

Alois Supančič, 701 Omaha Ave, Lincoln, Ill.

RAD BI IZVEDEL

za svojega brata Johna Oblak. Pred tremi leti je bival v West Virginiji, sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Ako kdo rojakov ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani, ali pa če slučajno sam čita ta oglas, naj se mi javi. Njegov brat:

Martin Oblak, 3949 West 22nd Street, Cleveland, Ohio.

ODGOVOR TISTIM, KI SE JIH TIČE.

Svoječasno sem dobil razna brezimna pisma. Na mojem potovanju sedaj sem naletel na ljudi, ki mi kradejo čast v tistem smislu, kot omenjena pisma.

Vsled tega tu javno izjavljam, da od meseca januarja 1917 pa do danes nisem bil v Butte, Mont. Če je kak potovalni rojak v času rudarskega štrajka v Butte govoril proti delavcem in jih nagovarjal, naj se vrnejo na delo, češ, da imajo dovolj velike plače, tega jaz ne vem. Toda če je, vem, da to nisem bil jaz. Vem tudi, da nisem in ne bom deloval nikomur na ljubo za nobeno ceno v kaki protidelavski agitaciji. Čim boljše so delavske plače, tem boljši so pogoji za trgovce in v splošnem za vsakogar.

Zato vračam obrekljivo besedičenje onemu rojaku, ki ga je in kolikor ga je govoril.

Matija Pogorelc.
7 W. Madison St., Room 605,
Chicago, Ill.

NAZNANILO SLOVENCEM V CHICAGU, ILL.

Slovence, živeče v Chicagu, želimo seznaniti z naše organizacijo, kako deluje v prid svojih članov. Čitajte sledeče pismo:

Mr. Joseph Steblay,
Clerk Camp 16211.
M. W. of A., 1840 W. 23rd St.
Chicago, Ill.

"Cenjeni sosed:

Na mesečni seji glavnega odbora sem predložil listine in dokaze o smrti našega pokojnega soseda JOHN BAŠKOVIČA.

Dovoljeno je bilo izplačilo popolne svote, katero vam pošljem po pošti v par dneh.

Izkaz o tem sosedu kaže sledeče:

Starost ob smrti 38 let, 3 mesece in 12 dni. Bil je član le 11 mesecev in en dan. Zavarovan za svoto $1,000.

Uplačal je vsega glavnemu stanu $9.20
Plačal pri društvu (Camp). 6.05

Plačal skupno $15.25

Želim, da date to poročilo v liste, ki jih čitajo vaša društva, da se natančno seznanijo o točnosti in izplačilu usmrtnine vse do centa, kakor se je glasila polica.

Obenem Vam pošiljam najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so pomagali ob žalostni uri in smrti za pokojnika.

Ostajam želeč vam najboljših uspehov pri vašem društvu (camp.)

Z bratskim pozdravom
S. S. Tanner,
Direktor, M. W. of A.

Posebno naznanilo.

Na več pismenih vprašanj za slovenske rekordo ali plošče in za cenike plošč, želimo povedati, da mi jih ne prodajamo, pač pa lahko dobi vsakdo, ki kupi HRENOLO FONOGRAF, brezplačno sledeče slovenske plošče:

"Sinoči sem na vasi bil," "Veselji godec", "Odpri dekle kamrico", "Srečna mladost". Z naročilom je poslati Money Order ali gotov denar v priporočenem pismu.

Kdor pa želi kupiti slovenske plošče, naj se obrne do našega glavnega zastopnika Franka Černe, 6033 St. Clair Ave., Cleveland, O. Obenem ga toplo priporočamo vsem rojakom v mestu Cleveland in bližnji okolici. Kdor želi kupiti HRENOLO FONOGRAF, naj se obrne do njega. On vam dragevolje razkaže Hrenola fonografe, da se osebno prepričate, da v resnici igrajo bolje kot katerisibodi drugi fonografi na prodaj do sedaj. Rojaki v mestu Chicago in okolici naj se obrnejo na našega zastopnika Mihael Škoširja, ali pa naravnost na tvrdko:

FR. HREN CO.
14 W. Kinzie St., 252 N. State Sa.
Tel. Central 2178.
CHICAGO, ILL.

VSAKDO VE.

Vsakdo ve, da je zmerno vživanje jedi in pijače, redno spanje in skrbna pozornost na prebavanje in eleminacijo da je vse to neobhodno potreben pogoj, če hočete imeti zdravje. Ali le malo jih je, ki delajo tako in zato spada zdravilo ki pomaga k temu, da začno iznova normalno delovati prebavni organi potrebam življenja. Trinerjevo Ameriško Grenko vino je brez vsakega vprašanja najzanesljivejše zdravilo v takih slučajih zakaj, le-to dosega svoj cilj v polni meri; ono izčiščа želodec in drob ter pospešuje prebavanje. Po vseh lekarnah. Cena $1.10 — Nenavadno stroge vremenske razmere te ne bodo bogve kako skrbele če imaš doma Trinerjev Obliž ki je izvrstno zdravilo za trganje v križu, otekline, izpahki nevralgične in revmatične bolečine, in Trinerjev Cough Sedative neprekosljivo zdravilo za prehlajenje in kašelj. Cene po lekarnah: Trinerjev Obliž 35 in 65c. Trinerjev Cough Sedative 25 in 50c po pošti Obliž 45 in 75c, Sedative pa po 35 in 60c.

* * *

V lekarnah. Cena $1.10 Jos. Triner, izdelovalec, 1333 — 1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

PREMOGARJE POTREBUJEMO NANT-Y-GLO COAL MINING CO., NANT-Y-GLO, PA.

Pri nas se dela VSAK dan skozi celo leto, mi imamo vedno toliko voz, kolikor jih morejo premogarji naložiti.

Mi imamo sedaj 40 novih hiš in gradimo še 35 novih. Nant-y-Glo je lepo malo mestece s 4,000 prebivalci. Eno uro vožnje s pouličnо železnico iz Johnstowna, Pa., pol ure vožnje iz Ebensburga, kjer je tudi glavno mesto okraja. Šole, cerkve, zabavišča, prodajalne, pouličnа železnica iz Pennsylvanija alj Cambria in Indiana R. R. železnica, vozi skozi mesto. Naši stalni delavci zaslužijo od $80.00 do $140.00 na dva tedna. Pridite iz Johnstowna s karo ali pa z železnico. Oglasite se osebno pri superintendentu rova ali pišite za pojasnila na:

John W. Harrison, Superintendent, Nant-y-Glo, Pa.

ČAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vse leto $2. Čas, 2711 S. Millard Ave. Chicago, Ill.

Na prodaj je

Grocerijska prodajalna in prodajalna za obleke in (saloon) gostilna z društveno dvorano na razpolago za seje in zabave. Hiša, poslopje je pet sob, in druga hiša je dve sobi (Ware house) skladišče in garage za automobil, dve štali in tri lote (stavbišča). Vse se proda pod zelo nizkimi pogoji za malo svoto. Več se izve ako pišete ali se osebno izglasite pri:

JOSEPH LOZAR,
EAST HELENA, MONT.

AMERIŠKO-SLOVENSKA
PRATIKA
ZA LETO 1918

je izšla. Med drugim vsebuje tudi velevažne najnovejše

DELAVSKE ODŠKODNINSKE POSTAVE

za vsako državo posebej.—Cena s poštnino 15c. Naročite takoj.

PRATIKA PUBLISHING CO.,
45 Vesey St., NEW YORK, N. Y.

FRANK FUZER

Pri meni se dobi stanovanje in hrana ob vsaki priliki. Posebno pozornost obračam do potnikov. Dobra in točna postrežba.

228 Reed St.—Tel. Han. 3049 y.
MILWAUKEE, WISC.

HIŠA NAPRODAJ.

Na prodaj je hiša na 1121 N. Logan St. blizo Illinoiške električne železnice in le 10 minut peš do glavne železniške postaje I. C. R. R. in le 10 minut hoda do premogokopa Lathan Mine. Poleg tudi eno stavbišče. Več se polzve osebno ali pa pismeno pri lastniku **Andrej Sprogar, 701 Omaha Ave., Lincoln, Ill.**

August Zajc

Saloon in kegljišče.

Naznanjam cenj. rojakom v Milwaukee in okolici, da sem otvoril Gostilno s kegljiščem. Priporočam se vsem društvam in klubom, da upoštevajo moj prostor, za slučajne prireditve s keglanjem za dobitke. Imam tudi opravljene sobe za potnike. Točna in dobra postrežba. (Tel. Hanover 3277). **500 National Av.Milwaukee, Wis.**

Očeta Mollingerja čislajo

in na tisoče ljudi se je oprijelo te naravne zdravstvene navade. Vsebina tega slovitega čaja je vzeta iz starih časov. Naravna pota se ne dajo zboljšati s človeško sposobnostjo.

Očeta Mollingerjevo slovito zdravilo so izpoznali bolniki, ko je bil še on misjonar po zapadni Pennsylvaniji. S tem, da je ozdravil mnogo bolnikov je povzdignilo njegovo slavo. V času njegovega življenja, nad 10.000 bolnikov je iskalo njegove pomoči. On je napisal nad 80,000 zdravniških receptov. Njegov SLOVITI ŽELIŠČNI ČAJ je bilo eno izmed njegovih najboljših zdravil. To zdravilo vsebuje vsakovrstne zdravilne snovi MATERE narave v raznih zeliščih, rastlinah, koreninah, i.t.d. Za želodec, jetra, obisti, trganje, zaprtnico, slabe prebave, glavobol, je skoro najboljše zdravilo. To zdravilo izčisti vse strupene pline iz života in zabranuje bacilom prihod v človeški sistem. En dolar vredni zavoj zadostuje za pet mesecev. Pišite še danes in priložite en dolar v gotovini, znamkah ali Money Order.

Pošljite 10 centov več ako želite pošiljatev zavarovati. Če pa želite plačati še le po sprejemu, lahko tudi naročite na poštno povzetje (C.O.D.)

MOLLINGER MEDICINE CO.,
84 Mollinger Building
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

Zastonj

krasni stenski koledar za leto 1918.

Z vsakim naročilom od $1.00 ali več zdravil iz svetovno znane lekarne **PARTOS** v New Yorku.

PARTOLA, za čistenje krvi in želodca ter redno stolico $1.00
PARTOCOUGH, zoper kašel in prehlajenje 1.00
RUMATIN PARTO-PAIN (prašek) zoper revmatizem in kostobolj . . 2.00
LIRO, zoper glavobolj 1.00
PARTO-GLORY, za jačanje krvi in živčni organizem 1.00
PARTOLIN, zoper izpadanje las . . 1.00
PARTO-BISQUITS, zoper nečisto in pokvarjeno kri 4.00

Nadalje zdravila za vse notranje in zunanje, kakor tudi tajne bolezni.

Knigo "Pot k zdravju" pošiljamo zastonj in poštnine prosto.

Pisma naslavljajte na:

The Partos Pharmacy
182-2nd Ave. New York, N.Y.

Potrebujemo

100 Slovenskih premogarjev. Dela se z elektriko, rabiše se odprte svetilke, nove kompanijske hiše, stalno delo. Ni kompanijskih prodajaln. Pridite z orodjem pripravljeni za delo. Oglasite se pri **Superintendentu v Meadowlands Coal Co. Unijski premogokop.**

Premogokop štev. 2, Arden, Pa. P. C. C. ali pa St. Louis R. R. železnica.

ali pa **Premogokop štev. 3, Avella, Pa.** — Wabash, R. R. železnica. Ako je vam ne mogoče priti osebno, tedaj nam pišite. Mi imamo vedno dovolj vozov in dela se pri nas šest dni v tednu.

STALNO DELO ZA STALNE DELAVCE.

The Northern Penn. Coal Co. s svojimi premogokopi v Kaylor, Pa., ob Bessemer železniški progi ima dela za 100 in več stalnih premogarjev. Dobra stanovanja. Dobra hrana in stanovanja za samce.

TA DRUŽBA LASTUJE SAMO SVOJE ŽELEZNICE.

Nikdar ne odlaga ljudi iz dela. Ni stavke, ne delavskih neredov.

Premog je 42 palcev visok in 16 palcev. Spodaj ena tanka žila tako, da naši delavci delajo na okrog 60 palcev visokem prostoru. **Unijski premogokop.** Plačaje po .5555 za nakladanje za strojem in 88c pa od tone za s pikom kopani premog. $5.00 dnevno plača motormane, kovače i. t. d. Najnižje plača v rovu je po $4.39, za osemurno delo. Plačamo tudi od jarda. Ni plina, ne vode. Odprte svetilke se rabijo.

Vi lahko pridete pripravljeni za delo ali pa se oglasite pri

ANDREW SPRINGER, 4 Smithfield St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad Tel. Lawndale 3096
Stavbinsko in posojilno društvo "PRIKLAD".
FRANK KRENEK
IZVESTNA POSTREŽBA
vogal 27. ulice in Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

SLOVENEC
želi službe v kaki trgovini ali zadružni prodajalni. Vešč je tudi knjigovodstva. Sprejme tudi kako drugo primerno delo. Vsa pisma naj se pošljejo na UPRAVNIŠTVO "Prosvete", 2657 South Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PAIN-EXPELLER
je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.
Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.
S tem imate jamstvo, da stalno, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dajte premotiti z nižjo ceno ničvrednih ponaredb.
Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zavitku kot je ta naslikan. Pri kupovanju pazite na sidro znamko, na besedo **Lozol** in na naše ime.
Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarnah in zanesljivost od nas. Steklenica za 65c. je koristneja kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se naročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto $3.00, pol leta $1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenci. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Rojaki v Pittsburghu
in po zapadni Pennsylvaniji ne pozabite mojega naslova, kadar potrebujete **JAVNEGA NOTARJA in TOLMAČA.** Vsakemu jamčim dobro in pošteno delo.
ANTON ZBAŠNIK
Slovenski javni Notar in tolmač
Soba 102 Bakewell Bldg. vogal Diamond in Grant Sts.
Pittsburgh, Pa.
Tel.: Court 3459 Nasproti Court House.

NAKLADALCE
z družinami in samce potrebujemo.
THE RELIANCE COAL & COKE CO., GLOMAWR, KY.
Bližnje mesto je **Hazard, Ky. Perry, Co.** "Drift" rov. Premog je visok 4 čevlje in 4 palce. Ni škrleviné. Delo s strojem. Stalno delo. Boljši delavci zaslužijo od $80.00 do $120.00 na dva tedna. Odprte svetilke se rabijo. Prodajalne, dobre hiše z električno razsvetljavo in vodo se dobe v najem za $1.50 od sobe. Šole in cerkve. Pridite osebno ali pa pišite na: **The Reliance Coal & Coke Co., Glomawr, Ky.**
Vzemite Louisville Nashville R. R. iz Winchester, Ky ali pa iz McRoberts, Ky.

Največja Sl. zlatarska trgovina
Frank Černe
6033 St. Clair Ave.
Cleveland, O.
Šepne in stenske ure, prstane in medaljonke vseh Slov. Jednot in Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice i. t. d.
POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatnino po nizki ceni.
PODRUŽNICA
COLUMBIA GRAMOFONOV
in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.
Najboljše blago. Najnižje cene.

KLOBUKI Najnovejše mode, črne, sivi, modri, rujavi in zeleni
$2.00 $2.50 $3.00 $3.50 $4.00
Baržunasti klobuki (žametavi) črni, rujavi in zeleni..... **4.50**

Belaj & Močnik
6205 St. Clair Avenue
CLEVELAND, O.
Trgovina z moško opravo in krojačnica.
Kape iz kožuhovine, fino izdelane

Flanelaste srajce sive, rujave, in modre (navy blue) 75c, $1.00, $1.25 $1.50 $1.75 $2.00 $2.50

$2.00 $2.50 $3.00 $3.50 $4.00 $4.50 $5.00 $6.00 $7.00
Pošiljamo v vse države v Ameriki poštnine prosto.

Piše GREGOR KOROBAČ pl. GAJŽLA.

Nekteri ljudje hočejo biti na vsak način prominentni in vpoštevani. Ako se jim pri eni skupini pokažejo vrata, pridružijo se drugi, tretji itd., samo da so nekje v ospredju. Eden takih je gospod Falotič, potomec slavne dinastije kameleonov. Šesta konvencija S. N. P. J. v Pittsburghu, Pa., prismolila mu je tako klofuto, da je bil "panan' nad dve leti. Po dveh letih je prišel k sapi in se besno zagnal v S. R. Z., ktero deluje po svojih močeh na to, da bi bili tudi Slovenci enkrat sami svoji gospodarji v svobodni republiki brez monarhističnega nagobčnika. Fant od fare sv. Vida bi bil šel lahko z drugimi na balkansko bojišče, ako je res tako bojevit, kakor se dela. Ni moja stvar, da bi zagovarjal slovenske "cenjene sodruge," vendar pa lahko povem, da jih poznam, ki so prostovoljno stopili v ameriško armado, da se borijo proti nemško-avstrijski avtokraciji. Poznam jih tudi, ki so bili pozvani v armado, in ker še niso državljani, so jih o priliki napavedi vojne Avstriji vprašali, da li se hočejo boriti proti njej, ali hočejo biti izvzeti. Fantje so se odločno izjavili, da **nočejo** biti izvzeti, ampak, da se **hočejo** boriti proti stari grešnici Avstriji. Po narodnosti so Čehi in Slovenci in med njimi so tudi "cenjeni sodrugi," ker jih osebno poznam. Vsi "sodrugi" seveda niso tega storili, kakor tudi vsi gromovniki Falotičevega kalibra niso šli na Balkan. Da pa se naši fantje rajše borijo pod zvezdnato republikansko zastavo ,kot pod kakšnim kraljevim praporom, to je stvar okusa. Cilj Amerike v tej vojni je strmoglaviti avstro-nemške avtokracije in svoboda zatiranih narodov. Da li se tej avtokraciji zada smrtni sunek na francoskem ali na balkanskem bojišču, to je nazadnje vseeno. Amerika bo pri sklepanju miru imela brez dvoma veliko besedo in vladi je dobro znano, da je pod zvezdnato zastavo precej Slovencev in drugih Jugoslovanov in da slovenski republikanci niso bili med zadnjimi pri nakupovanju Liberty bondov.

Veliki mojster v intrigah, zvijanju in zavijanju (spomniti se je treba pisem, priobčenih v Glasilu pred konvencijo S. N. P. J. in obravnave na konvenciji!) hoče sedaj nam obesiti zvijanje. O sveti bogovi, ta je pa celo za predpust predebela! Tako daleč se pa še ni prisukal svet, da bi se slovenski republičani zvijali pred "Terziti" Falotičevega kalibra! Lahko jih pride cel regiment in magari prilomastijo v britskih "tankih" (Kot pove zgodovina, je bil Terzit v grški vojski mož od muh: majhen, grbast, šepav, plešast, škilov, sploh good for nothing, ampak z jezikom je hotel ustrahovati največje junake. Zato so ga lasali, vlekli za ta sladke in končno poslali po salato v večna lovišča).

Da bi imel znani londonsko odbor Jugoslavijo v žepu, nisem nikdar verjel, ker tako globokih žepov gotovo nima. Verjel tudi nisem in še zdaj ne verjamem, da bi imel tozadevna garancije od velevlasti, ker sicer bi se bil Lloyd George ali Mr. Wilson kaj dotaknil tega v svojem govoru. Ampak naši gromovniki so nam tako peli. Gospod Terzit II. naj blagovoli pogledati v Cl. Am. od 13. jul. 1917, druga stran, prva kolona 65, 66 in 67. vrsta. Da jaz nimam Rockefellerjevih milijonov, je sicer obžalovanja vredno, ampak sramotno ni. Predrzno in neumno bi pa bilo, če bi se postavljal z njimi, ko mi vsak lahko dokaže, da jih nimam niti v fižolovi veljavi, kaj šele v dolarjih.

Z ljudmi, ki se bahajo z učenostjo, pobrano iz "padišahove sence" plagijatorja Maya, z ljudmi, ki se ponašajo s tem, da imajo v svojih hišah nastanjene "c. kr." žandarje in s — pustnimi šemami, se človek eventuelno spusti v debati le v predpustu. To je vzrok, da danes odgovarjam Terzitu II. Samoumevno pa je, da kameleone in izzivače, ki me prezentirajo s klofutami in zmerjanjem, ne bom obsipal z bonboneki ali jim odgovarjal z verzi visoke pesmi.

Najbolj do srca pa mi je šlo gospoda Falotiča sočutje, ktero ima do mene starega strica, ki so ga zapustile vse nimfe in solnčne rože. Yes, meni je samemu hudo. Zakaj človek ne bi bil lep in prijaznega obrazka pa junaškega srca, kot n. pr. gospodine Falotič! Kdaj bi se že lahko pasel po detelji zakonskega paradža! Kako kruta je vendar narava, ki je na nekatere srečneže zlila vso krasoto in milobo, da jim je bil rajski vrt na stežaj odprt takoj, ko so prvič potrkali! Mi ta grdi pa še vedno čez fene škilimo in se oblizujemo po mačje!

Oh, say, can you see, kako ga pihne moj novi zrakoplov! Kako vam ugaja? Meni je nazarensko všeč in tako sem zaljubljen vanj, da še spim v njem. Dobil sem ga za god od strica Jožeta iz Canonsburga, tistega veste, ki primerja bujne grudi pod svileno "camouflage," plahim grlicam v zelenem gaju. (Da ne pozabite, moj god je bil včeraj, na praznik svetega Pusta, patrona vseh okajenih in pustih). Rona vam pa kot pošast! Umara 13 pomeni, da sem ga zaronal na pepelnico 13. svečana, ravno ko so me prijatelji hoteli pripraviti, da bi ta — trinajstič vlekel ploh. Všel sem jim pred nosom in enkrat na varnem v ptiji perspektivi, sem jim zažvižgal ono znano Zupančičevo:

"Vi drugi imate ljubice,
vi drugi imate denar,
a jaz — jaz imam svoj nov luftšif,
pa kaj mi vse drugo mar!"

Saj potreben sem pa res že bil novega eroplana. Stari je bil že yes črviv in razpokan, a kljub temu bi še bil en čas za ta svet, da mi ga ni zadnjič pofulil Janko Rogaty iz Clevelanda. Oh, for the love of suffering cast, kako je izgledal, ko mi ga je skoro nezavestnega privlekel domov. Sicer pa ni čudno. Prefrčal je z njim cele kontinente, splašil cele eskadrone čiken, vznemiril tisoče solnčnih rož in podrl vse fence med Ribnico in Žužemberkom. Velika sreča je, da se je našel mecen, ki mi je preskrbel novo zračno barko. Pisal sem velikodušnemu stricu Jožetu, da bi mi kupil še nove hlače, ker mojih sedanjih severozapadna državna polovica je v obžalovanja vrednem stanju. Odgovor je bil špartansko kratek in negativen, pod 'P. S.' je pa stala pripomba, da naj kar lepo mirno sedem v luftšifu, pa ne bo nihče videl kakšne hlače imam. — Da ne pozabim: v moji novi zračni barki je za oddati en prostor, zelo pripraven za podjetno solnčno rožo ljubeznjivih manir in prizanesljivega temperamenta. Odda se prostor za stalno, začasno ali pa tudi na poskušnjo pod zelo ugodnimi pogoji. Solnčne rože izpod dvesto funtov imajo prednost. Za vse podrobnosti se je obrniti na spodaj podpisanega. — Ej, imenitna je taka-le zračna barka to vam rečem. Dirkam se z zlatoobrobljenimi oblački, plašim žerjave, v nastavljeno mrežo se lovi mana, brezžične brzojavke in diplomatične depeše, solnče rože me pa — gledajo!

Gajžla.

FRANK BREGANT
Se priporoča rojakom in znancem za obilen obisk. Prenočišča, dobra pijača in fine smodke. Točna in dobra postrežba.
(Tel. Hanover 4980.)
223 Reed St., Milwaukee, Wis.

KUPUJEM IN PRODAJAM

stare že rabljene HARMONIKE bakrene-kalaga izdelke po primernih cenah. Sprejemam tudi popravila! ALOIS SKUBA, 223 Bradhurst Place, Brooklyn, N. Y.

$18,500,000.00
Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.
To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za $9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteko in obveznice za $9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.
Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od $100 do $20,000.
Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.
AMERICAN STATE BANK
J. F. Stepina, preds. Em. Beranek, podpreds.
Adof J. Krasa, blag.
Pod nadzorstvom "Chicago Clearing Housa". V zvezi s poštno hranilnico Združ. držav.
1825 Blue Island Ave., vogal Loomis ulice, CHICAGO, ILLINOIS.
AMERICAN STATE BANK

PAZITE IN HRANITE
Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar za črne dneve." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste še zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za stara in onemogla leta.
Vsak človek mora paziti in hraniti, ke le to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date nastran, se lahko ceni kot itemeljni kamen poslopja za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Zrno do zrna pogača: kamen na kamen palača". Najtežje je početek ali brez početka ni nikdar ničesar. Zatorej pričnite vlagati vaš denar še danes, ampak pazite, da ga nalagate v gotovo in varno banko. Z vlogo enega dolarja dobite vašo bančno knjižico.
Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 3% obresti od njega.
Pošiljamo denar v Italijo, Rusijo in Francosko.
Prodajemo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v najem varne hranilne predale.
Sprejemo upise za parobrodno potovanje v staro domovino po vojni.
KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Kapital, vloge in prebitek znaša nad $6,000,000.

Edina Slovenska Tvrdka
Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za društ. in jed.
Delo prve vrste. Cene nizke. Slovenske cenike pošiljamo zastonj.
F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je
NARODNA TISKARNA
2146-48-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.
Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce.
"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

FRANK STONICH
brat zlatarjev Jacoba in Johna Stonicha, se priporoča cenjenim rojakom širom Amerike.
Kadar potrebujete ali kupujete zlatnino n. pr. ure, verižice, prstane, broške itd., se obrnite name, ker bodete dobili blago prve vrste.
VSE GARANTIRANO!
V zalogi imam znake, prstane, priveske, broške raznih jednot in zvez.
FRANK STONICH
7 W. Madison St., Savings Bank Bldg., Rm. 605, CHICAGO, ILL.

ST. CLAIR AV. JEWELRY
JOSEPH MARINČIČ, lastnik.
5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Slovenska trgovina z urami, zlatnino, briljanti, Columbia gramophonske plošče različnih jezikov, sprejemam v popravilo ure, zlatnino gramofone vse kar se tiče te stroke, delo jamčim. Kadar želite kupiti uro, zlatnino ali gramofon uprašajte mene za ceno, stane vas samo še po pošti, prihranite si stem dolarje. Ne pozabite geslo "svoj k svojim". Se priporočam. JOSEPH MARINČIČ, zlatar, 5805 St. Clair Ave.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO
Cenjenemu občinstvu v Clevelandu in okolici, da sem preselil moje trgovino v nove moderno vrejene prostore na 6217 St. Clair Ave.
Priporočam se cenjenim odjemalcem ter občinstvu sploh za nakup moške in deške opravě.
Popolna zaloga moške oprave za delo in praznik. Moderna krojačnica. Točna postrežba, delo jamčeno, cene zmerne.
Priporoča se
JOHN GORNIK,
6217 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.